

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

**Plán péče o CHKO
Blanský les
na období 2018–2027**

Obsah

1. Úvod	3
2. Ochrana přírody	4
2.1. Strategie ochrany přírody a krajiny v CHKO	4
2.2. CHKO	4
2.3. Maloplošná zvláště chráněná území	5
2.4. Natura 2000.....	5
2.5. Památné stromy	7
2.6. Rostlinná společenstva.....	8
2.7. Významné druhy rostlin	9
2.8. Významné druhy živočichů	11
2.9. Invazní a expanzivní druhy	14
2.10. Neživá příroda	15
2.11. Územní systém ekologické stability	16
2.12. Krajinový ráz	17
2.13. Monitoring, výzkum.....	19
2.14. Práce s veřejností.....	21
3. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny	23
3.1. Lesní hospodářství	23
3.2. Zemědělství	27
3.3. Myslivost.....	28
3.4. Rybníkářství a sportovní rybářství	30
3.5. Vodní hospodářství	31
3.6. Výstavba.....	33
3.7. Doprava a inženýrské sítě	35
3.8. Průmysl	38
3.9. Zacházení s odpady	39
3.10. Těžba nerostných surovin	39
3.11. Rekreace	40
4. Závěrečný přehled prioritních úkolů.....	42
5. Seznam zkratk.....	43
6. Použitá literatura.....	44

Přílohy

č. 1 Rámcové směrnice péče o les v CHKO Blanský les

1. Úvod

Plán péče o chráněnou krajinnou oblast (CHKO) je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území (§ 38, odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – dále jen zákon). Zpracování plánů péče o CHKO zajišťuje Ministerstvo životního prostředí České republiky (MŽP) prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), zejména příslušného regionálního pracoviště. Podrobnosti ke způsobu zpracování a obsahu plánů péče jsou stanoveny prováděcím předpisem (vyhl. č. 64/2011 Sb.) a pro CHKO dále rozpracovány v metodickém pokynu MŽP, zveřejněném ve Věstníku MŽP č. 12 z prosince 2007.

Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.

Jednotlivé kapitoly obsahují *Navrhovaná opatření* a případně *Navrhované zásady*. Navrhovaná opatření jsou úkoly pro AOPK ČR, která je v CHKO příslušným orgánem ochrany přírody. Navrhované zásady jsou pravidla/způsoby hospodaření (příp. dalších činností) a zásady využívání území zejména pro fyzické a právnické osoby působící v CHKO. Uplatňování těchto zásad vede k zachování/podpoře předmětů ochrany CHKO.

Plán péče o CHKO Blanský les je zpracován na období let 2018 až 2027 a navazuje na plán péče s platností od roku 2008 do roku 2017, schválený Ministerstvem životního prostředí dne 8. července 2009 pod č.j. 51931/ENV/09, 2950/620/09. Plán péče byl zpracován kolektivem autorů složeným z pracovníků AOPK ČR.

2. Ochrana přírody

2.1. Strategie ochrany přírody a krajiny v CHKO

Dlouhodobým cílem ochrany přírody a krajiny v CHKO Blanský les je uchování typického rázu harmonické krajiny (s komplexy lesů na hřebenech a se střídáním lesních a zemědělských ploch a menších sídel v Křemžské kotlině a okrajových částech CHKO) a zachování přirozených a polopřirozených společenstev s významnými druhy rostlin a živočichů.

V ochraně přírody bude pozornost zaměřena na zachování a ochranu vzácných společenstev zejména na vápencích a hadcích, udržení podílu lesních společenstev s dochovanou přírodě blízkou dřevinnou skladbou a jejich ucelených celků, zvyšování ekologické stability lesů, revitalizaci drobných toků, udržování druhové pestrosti území péčí o ochranná cenná společenstva (evropsky chráněné i další vzácné a ohrožené biotopy) a udržování, příp. vytváření vhodných životních podmínek pro významné (tj. zvláště chráněné a uvedené v červených seznamech) druhy rostlin a živočichů. Lokality těchto společenstev a druhů, případně i s výskytem významných prvků neživé přírody, jsou označovány jako ochranná cenná.

V ochraně krajiny bude pozornost soustředěna na udržování či zlepšování přírodních funkcí krajiny, zejména její ekologické stability, migrační propustnosti, přirozené retenční schopnosti krajiny, a na zachování a ochranu typického rázu harmonické krajiny s vysokým podílem lesů a zeleně a udržení její pestrosti, včetně zachování kulturních a historických charakteristik sídel, zejména celků s dochovanou urbanistickou strukturou a lidovou architekturou.

2.2. CHKO

Charakteristika problematiky

CHKO Blanský les byla vyhlášena vyhláškou Ministerstva životního prostředí ČR č. 197/1989 Sb. ze dne 8. prosince 1989, o zřízení Chráněné krajinné oblasti Blanský les. Zřizovací předpis již v současnosti plně nevyhovuje ze dvou hlavních důvodů:

- 1) Hranice CHKO jsou špatně identifikovatelné nebo neodpovídající praktickým potřebám vzhledem k větě v § 12 vyhlášky "Na sídelní útvary, jejichž zastavěným územím prochází hranice oblasti, se hledí, jako by celé ležely v oblasti s výjimkou intravilánu města Český Krumlov".
- 2) Výnos neobsahuje bližší ochranné podmínky, které by umožňovaly dostatečnou ochranu přírodních hodnot území.

Zonace CHKO Blanský les je zakreslena v příloze zřizovací vyhlášky. Platná zonace, která na území CHKO vylisuje 3 zóny, neodpovídá zcela hodnotám území z hlediska ochrany přírody a krajiny.

Stávající zonace je stanovena výnosem o zřízení CHKO, proto ji nelze změnit samostatně bez nového vyhlášení CHKO.

Dlouhodobý cíl

- zachování krajinných i přírodních hodnot území

Navrhovaná opatření

- vysvětlit zástupcům obcí pozitivní přínosy existence CHKO pro kvalitu života v oblasti, následně předložit odborné podklady pro vydání nového zřizovacího předpisu CHKO Blanský les a změnu zonace (vydání vyhlášky MŽP) a spolupracovat při jejich projednávání

2.3. Maloplošná zvláště chráněná území

Charakteristika problematiky

Území chráněná formou MZCHÚ podchycují v CHKO Blanský les nejčinnější typy stanovišť a nejdůležitější lokality výskytu zvláště chráněných rostlinných a živočišných druhů a také jednu přírodní památku cennou z hlediska geomorfologie. V MZCHÚ mají největší zastoupení lesní ekosystémy (bučiny, suťové lesy a hadcové bory), které tvoří okolo 50 % rozlohy všech MZCHÚ. Z hlediska druhové bohatosti jsou cenné především nelesní ekosystémy (zvláště teplomilná společenstva na vápencích a mokřadní společenstva). Na území CHKO Blanský les je v současné době 21 maloplošných chráněných území. Jejich podíl na celkové rozloze CHKO je však velmi malý – činí pouze 1,60 %.

Dlouhodobý cíl

- zachovat nebo zlepšit přírodní prostředí v MZCHÚ umožňující udržení a rozvoj dochovaných společenstev a populací významných druhů, příp. jejich rozvoj podpořit vyhlášením dalších MZCHÚ

Navrhovaná opatření

- zpracovat návrh a vyhlásit PP Ochozňák – Chlumský rybník s ochrannásky cennou vegetací obnaženého dna a přilehlými litorálními porosty
- zpracovat návrh a vyhlásit PP Vyšenský mokřad – mokřadní louky na vápenci s výskytem ZCHD rostlin i živočichů
- zpracovat návrh a vyhlásit PP Lazecký vrch – vápencové bory s výskytem ZCHD
- projednat s LČR rozšíření PR Malá skála o suťový porost s jedlí a fragmenty starých bučin, z jihovýchodu přiléhajících k MZCHÚ
- dle návrhů v platném plánu péče o NPR Vyšenské kopce zpracovat návrh na vydání nového zřizovacího předpisu tohoto MZCHÚ z důvodu upřesnění jeho parcelního vymezení a výměry
- dokončit úpravu zřizovacích předpisů stávajících MZCHÚ a dořešení jejich zanesení do katastru nemovitostí (s vymezením dle parcel nebo nezbytným geodetickým zaměřením)

2.4. Natura 2000

Charakteristika problematiky

Téměř celé území CHKO bylo nařízením vlády č. 132/2005 Sb. zařazeno do národního seznamu jako Evropsky významná lokalita (EVL) Blanský les. Její management je popsán ve zpracovaném souboru doporučených opatření pro celé území EVL a dále v plánech péče o MZCHÚ a plánu péče o CHKO Blanský les, vhodná opatření jsou i součástí rámcových směrnic péče o lesy. Na území EVL Blanský les je předmětem ochrany 1 druh rostliny (hořeček mnohotvarý český), 8 druhů živočichů (vranka obecná, mihule potoční, přástevník kostivalový, modrásek bahenní a m. očkovaný, vrkoč útlý, netopýr velký, rys ostrovid) a 12 přírodních stanovišť (lesostepní bory, lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích, dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*, bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*, bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*), bezkolencové louky na vápnicích, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinioncaeruleae*), polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnicích podložích (*Festuco-Brometalia*), panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*) a nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*)). Rostlinná společenstva a druhy jsou řešeny také v kap. 2.6., 2.7. a 2.8.

Dlouhodobý cíl

- zachování příznivého stavu biotopů a druhů, které jsou předmětem ochrany v EVL

Navrhovaná opatření

- monitorovat skalní vegetaci (T3.1, S1.2) v údolí Vltavy a v případě potřeby provádět managementová opatření (potlačování sukcese)
- monitorovat vodní vegetaci (V4A) v řece Vltavě v souvislosti s rekreační plavbou (viz kap. 3.11.)
- udržovat xerothermní trávníky (T3.4, T3.5) na českokrumlovských vápencích a v údolí Vltavy (pastva ovcí a koz, odstraňování dřevin)
- pravidelnou sečí udržovat mezofilní (T1.1) a střídavě vlhké louky (T1.9) v EVL
- stromové a keřové patro lesostepních borů (L8.2) udržovat světlé ve spolupráci s lesními hospodáři
- chránit lesní biotopy, které jsou předmětem ochrany, před zvyšováním podílu stanovištně nepůvodních dřevin při lesnickém hospodaření (viz kap. 3.1.)
- pravidelně udržovat lokality hořečku českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) – pastva nebo seč a narušování travního drnu
- prosazovat regulaci stavů zvěře způsobujících škody na přirozeném zmlazení v evropsky významných biotopech, přednostně v MZCHÚ a I. zónách CHKO Blanský les (viz kap. 3.3.)
- regulovat výskyt invazních druhů rostlin v evropsky významných biotopech (viz kap. 2.9.)
- provádět systematický, pravidelný a dlouhodobý monitoring evropsky významných druhů a typů přírodních stanovišť pro zjišťování jejich stavu a vlivu managementu (viz též kap. 2.13.)
- iniciovat zprůchodnění Chvalšinského a Křemžského potoka v místech, kde nebude zprůchodnění kolidovat s nebezpečím šíření invazních druhů raků
- osvětou veřejnosti (zejm. lesníků, myslivců, chovatelů hosp. zvířat) informovat o roli a funkci šelem (zejm. rýsa ostrovida) v přírodě
- zajistit konzultaci a pomoc při řešení případných škod způsobených rysem
- předcházet fragmentaci krajiny a dbát o zachování migrační průchodnosti území v rámci vyjadřování k ÚPD, poskytováním vrstvy migračně významných území a koridorů jako ÚAP a usměrňováním veřejnosti (např. při vymezení nových turistických tras)
- zajistit obnovu drobných zregulovaných toků významných pro vranku obecnou
- zajistit pravidelné odstraňování trusu u letních kolonií netopýra velkého (Brloh, Chvalšiny)
- odstraňovat nálet na lokalitách s výskytem předmětů ochrany EVL (přástevník kostivalový, vrkoč útlý a modrásci r. *Maculinea*), seč luk provádět mozaikovitě a ve vhodném termínu pro daný druh, zachovat vodní režim na stanovišti

Navrhované zásady

- při obnově lesa zvyšovat podíl stanovištně původních dřevin v EVL (viz kap. 3.1.)
- stavy zvěře udržovat na úrovni, která zásadním způsobem nepoškozuje předměty ochrany EVL (viz kap. 3.3.), tj. umožní přirozenou obnovu všech dřevin přirozené druhové skladby
- extenzivně obhospodařovat (kosení, pastva) travinné biotopy v EVL (viz kap. 3.2.)
- prosvětlovat keřové a stromové patro lesostepních borů (viz kap. 3.1.)
- hospodařit s ohledem na příznivý vodní režim mokřadních a nivních biotopů (viz kap. 3.5.)
- omezit aplikaci chemických látek (herbicidů, hnojiv) v EVL i v jejím bezprostředním okolí (viz kap. 3.2.)
- jakékoliv zásahy do toku Chvalšinského a Křemžského potoka (zarybňování, výstavba MVE, opevňování břehů, zásahy vedoucí ke změně kvality vody a charakteru toku – proudění a ukládání sedimentů aj.) provádět v souladu s ochranou přírody, zachovat náplavy v tocích potřebné pro vývoj larev mihule potoční
- v období tření vranky obecné (březen–duben) omezit rybaření na tocích, omezit každoroční slovování obsádek el. agregátem (viz kap. 3.4.)

- zachovat přístupnost štol a půdních prostor pro netopýra velkého, jakékoliv zásahy do zimovišť či letních úkrytů včetně možného rušení provádět v souladu s ochranou přírody

2.5. Památné stromy

Charakteristika problematiky

Na území CHKO je ochrana významných stromů dlouhodobě uplatňována. Celkový počet památných stromů v CHKO je 160 jedinců, většina stromů je v alejích Novoveské a Borovské. Za památné stromy je vyhlášena velká část stromů významných svou velikostí, věkem, tvarem nebo estetickým působením. LČR, s.p. vedou ve své evidenci dalších 14 stromů, které jsou svým charakterem významné, ale nejsou vyhlášeny jako památné. AOPK ČR jejich vyhlášení za památné nepřipravuje, protože mají zajištěnu ochranu díky zájmu správce pozemků. AOPK ČR vede v evidenci další významné stromy, které by v budoucnu mohly být vyhlášeny za památné. Stav památných stromů je pravidelně monitorován a stromy jsou dle potřeby ošetřovány.

Dlouhodobý cíl

- zachování památných a dalších významných stromů v krajině i na území obcí v dobrém zdravotním stavu a s ohledem na jejich stabilitu, bezpečnost obyvatel (zejména u stromů v intravilánu) i jejich hodnotu jako biotopu pro další druhy organismů

Navrhovaná opatření

- vyhlásit další památné stromy a zajistit péči o ně: morušovník a dřín v areálu kláštera Zlatá Koruna, dub u statku nad Chlumem u Křemže, lípu u Křenova, dub u mostku u Dobrkovického mlýna
- stav všech památných stromů průběžně monitorovat, v případě potřeby provést nutná opatření k stabilizaci nebo zlepšení zdravotního stavu (zdravotní ořez, ošetření dutin s vyhodnocením vlivu na zvláště chráněné saproxylické druhy hmyzu, vazby, odstranění výmladků apod.)
- průběžně aktualizovat databázi památných stromů včetně fotodokumentace
- průběžně kontrolovat a podle potřeby doplňovat značení památných stromů
- odstranit nesrovnalosti v evidenci památných stromů, zejména nově vyhlásit dub u Lipanovic na pozemku parc.č. 56/25 v k.ú. Lipanovice (označený, ale nevyhlášený) a dva stromy vyhlášené na území CHKO magistrátem města České Budějovice (Dub u Lipanovic, Lípa u Dobčic II)
- monitorovat stav aleje z Českého Krumlova do Červeného Dvora a vyhodnotit možnosti její ochrany ve spolupráci s obcí Kájov (v CHKO je pouze polovina stromů, neboť cesta tvoří hranici CHKO)
- průběžně doplňovat seznam významných stromů a zajistit sledování jejich stavu
- u evidovaných významných stromů mimo les o nich informovat orgány ochrany přírody příslušné k povolování kácení dřevin mimo les a poskytovat obcím a vlastníkům odbornou pomoc (např. návrhem nutného ošetření a vhodného způsobu provedení zásahu), pokud možno dohodnout provádění ošetření na náklady vlastníka nebo obce
- spolupracovat s vlastníky lesa (především s LČR) na zachování významných stromů v lese a dohodnout jejich ponechání na dožití (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku) bez nutnosti vyhlašovat je za stromy památné, v případě potřeby spolupracovat na návrzích vhodného způsobu jejich ošetření (např. v případě javoru v lokalitě „U Javoru“ v Kleti či mohutného buku v blízkosti hranice PR Vysoká Běta).

Navrhované zásady

- zachovávat ve volné krajině i v obcích významné stromy (jedince významné svým věkem, rozměry nebo jinými atributy např. tvarem a estetickým působením)

při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku a provádět odborná ošetření pro udržení jejich dobrého zdravotního stavu

- v případě úhynu významných stromů zachovávat (přednostně mimo obce) jejich bezpečná torza jako možné hnízdiště ptáků či biotop dalších druhů (zejména bezobratlých)
- realizovat dle arboristických standardů odborné ošetřování významných stromů, např. arboristickými firmami

2.6. Rostlinná společenstva

Charakteristika problematiky

V CHKO Blanský les mírně převažují lesy (55 %), většinou však jde o přírodě vzdálené kultury (podle mapování biotopů přes 70 %). Zdaleka nejrozšířenějším lesním společenstvem (vyjma kulturních smrkových porostů) jsou acidofilní a květnaté bučiny, z nelesních pak ovsíkové louky. Na vysoký stupeň biodiverzity stanovišť a organismů má příznivý vliv pestré geologické podloží, různorodé orografické podmínky, spojené s působením vrcholového a údolního fenoménu, a také inverze vegetační stupňovitosti. Na kaňon Vltavy a českokrumlovské vápence je vázána mozaikovitě roztroušená xerothermní vegetace, v jižních Čechách neobvyklá. Vegetace (jako předmět ochrany v EVL Blanský les) je též řešena v kap. 2.4.

Dlouhodobý cíl

- zvýšení zastoupení druhů přirozené druhové skladby v lesích, obnova původního bylinného patra
- udržení lučních společenstev na dostatečných plochách ve stavu příznivém z hlediska ochrany přírody
- zachování xerothermní a mokřadní vegetace v současném rozsahu

Navrhovaná opatření

- v rámci příprav LHP podporovat zachování charakteru nelesních stanovišť na lesní půdě (lesní louky, mokřady, prameniště, okraje potoků, skály, sutě) (viz kap. 3.1.)
- podporovat zvyšování podílu stanovištně původních dřevin v lesích, přirozenou obnovu lesa a rozvoj víceetážových věkově rozrůzněných lesních porostů (viz kap. 3.1.)
- podporovat přirozené zmlazení místních populací dřevin (buk lesní, jedle bělokorá, jilm drsný, javor klen, javor mléč, lípa velkolistá, lípa srdčitá, olše lepkavá) (viz kap. 3.1.)
- prosazovat snížení stavu zvěře na mez umožňující samovolné zmlazování dřevin (viz kap. 3.3.)
- chránit skalní vegetaci před likvidací těžbou (viz kap. 3.10.)
- na lokalitách mokřadních a rašelinných společenstev (především s výskytem ZCHD) dbát o zachování vodního režimu, na poškozených zajistit jeho obnovu
- intenzivně potlačovat invazní druhy rostlin v botanicky cenných územích, jakož i jiná ohniska šíření těchto druhů; kromě mechanického odstraňování také aplikací vhodného herbicidu, v cenných územích pouze individuální šetrnou aplikací nátěrem pařízku, postřikem na list, v případě ohnisek i postřikem porostu (viz kap. 2.9.)
- chránit lesní louky před degradací, způsobenou zakládáním políček pro zvěř nebo dlouhodobým využíváním jako skládek dřeva
- pravidelnou sečí pečovat o ochranně cenné luční lokality; na místech s výskytem významných druhů bezobratlých aplikovat mozaikovou seč (viz kap. 2.8.)
- pečovat o další ochranně cenné travinné porosty (především mokřady a suché trávníky – odstraňování dřevin, případně pastva), aby byla zachována diverzita jejich společenstev i druhů (viz též kap. 2.7.)
- monitorovat cenné komplexy xerothermní a mokřadní vegetace a při objevení ohrožujících faktorů zasáhnout (především odstraňování dřevin)

- na nejčinnějších plochách s výskytom vzácných rostlinných společenstev v prípade nežádoucí degradace, nebo sukcese vegetace, pristoupit ke speciálním opatřením (obnažení půdního povrchu, odstraňování náletu apod.)
- podporovat vlastníky a hospodáře ve zvyšování přírodní hodnoty kulturních luk – tj. pokračovat v extenzivním způsobu hospodaření a umožnit vývoj vegetace směřující k druhově pestrým stabilizovaným společenstvům, např. pastvou nebo zavedením vhodných termínů seče, včetně úklidu a odvozu pokosené biomasy
- monitorovat a v případě potřeby aktivně chránit společenstva vodních makrofyt v řece Vltavě
- podporovat ve spolupráci s osobami oprávněnými pro výkon práva myslivosti redukcí stavů prasat divokých (viz též kap. 3.3.)
- na místech výskytu hadcových borů omezovat vlivy způsobující ruderalizaci a eutrofizaci; omezovat šíření smrku a keřového patra; podporovat borovici a světlé stromové patro (viz kap. 3.1.)

Navrhované zásady

- při lesním hospodaření udržet nebo obnovit přírodě blízkou druhovou skladbu dřevin (viz kap. 3.1.), nezvyšovat zastoupení stanovištně nepůvodních dřevin
- při obnově lesa v MZCHÚ nevysazovat žádné stanovištně nepůvodní dřeviny (blíže viz plány péče o konkrétní MZCHÚ)
- v rámci příprav LHP vylišit nelesní stanoviště na lesní půdě (rašeliniště, prameniště, lesní louky, prameniště, kamenné snosy, skály, sutě) jako bezlesí (viz kap. 3.1.)
- stavy zvěře udržovat na úrovni nepoškozující rostlinná společenstva (viz kap. 3.3.)
- luční porosty (např. ovsíkové louky, bezkolencové louky a pcháčové louky) pravidelně, za použití vhodné mechanizace kosit, zajistit úklid a odvoz sklizené biomasy; přitom zohlednit výskyt významných druhů rostlin a živočichů (viz kap. 2.7. a 2.8.), ale i výskyt invazních druhů (viz kap. 2.9.)
- xerothermní trávníky pást smíšeným stádem ovcí a koz
- obnovovat po delší dobu neudržované louky (odstranění nežádoucích dřevin, zavedení pravidelné seče/pastvy), zvyšovat přírodní hodnotu kulturních luk (viz kap. 3.2.)
- nemulčovat luční porosty, nezalesňovat nelesní půdu (viz kap. 3.2.)
- při případném zatrávňování využívat spontánní sukcesí a metodu zeleného sena z vhodných zdrojových luk, k případným výsevům nepoužívat mezidruhové a mezirodové křížence, používat dlouhodobě užívané taxony (pouze druhy původní na území CHKO), nedoplňovat směsí dalšími druhy neznámého původu (viz kap. 3.2.)
- na lokalitách mokřadních a rašelinných společenstev zachovat vodní režim, společenstva mokřadních luk (např. vlhkých pcháčových luk a tužebníkových lad) intenzivně neodvodňovat, příp. využít tradiční mělké stružky
- pravidelně, alespoň částečně letnit rybníky s cennou vegetací obnažených den (např. Chlumský/Ochozňák, Kamenský, Sýkorův, Podveský, Borský, Křemžský, Brložský, Podnovoveský rybník a rybníky mezi Kvítkovicemi a Jankovem)

2.7. Významné druhy rostlin

Charakteristika problematiky

Blanský les je poměrně floristicky bohaté území, nověji zde bylo potvrzeno 57 druhů cévnatých rostlin řazených do Červeného seznamu ČR (sensu Grulich 2012). Mnohé tyto druhy jsou vázány na ostrůvky ultrabazických hornin (vápence a hadce), další pak na vlhké louky a mokřady. K nejvýznamnějším patří výskyt např. zběhovce jehlancovitého (*Ajuga pyramidalis*), hořečku českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), hvozdiku kartouzku hadcového (*Dianthus carthusianorum* subsp. *capillifrons*) a prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*). Praktická ochrana většiny druhů spočívá v zachování jejich stanovišť a je uskutečňována údržbou společenstev (viz předchozí kapitulu).

Dlouhodobý cíl

- zachování, příp. dosažení příznivého stavu populací zvláště chráněných a jiných významných (tj. zařazených v červených seznamech ČR) druhů rostlin a hub a současně zachovávat rozmanitost druhů v jednotlivých skupinách

Navrhovaná opatření

- sledovat populaci hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) a provádět aktivní management k udržení lokalit (viz kap. 2.4.)
- sledovat populace zběhovce jehlancovitého (*Ajuga pyramidalis*) a v případě negativních trendů zahájit aktivní zásahy na lokalitě (narušování drnu, výřez apod.)
- udržovat lokality významných lučních druhů, např. vstavače kukačky (*Orchis morio*), kosatce sibiřského (*Iris sibirica*), prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*), vstavače mužského (*Orchis mascula*), hvozdíku pyšného (*Dianthus superbus*), hladýše pruského (*Laserpitium pruthenicum*) a všivce lesního (*Pedicularis sylvatica*), a to především pravidelnou sečí
- zajistit pravidelný výřez dřevin na skalních biotopech v NPR Vyšenské kopce, PP Kalamandra, PP Výří vrch, PP Cvičák na podporu populací vousatky krvavé (*Bothriochloa ischaemum*), ožanky hroznaté (*Teucrium botrys*), sasanky lesní (*Anemone sylvestris*), tolíce nejmenší (*Medicago minima*), hniláku lysého (*Monotropa hypophegea*), svízele sivého (*Galium glaucum*), skalníku obecného (*Cotoneaster integerrimus*)
- zajistit pravidelný management (pastva, kosení) lokalit druhů ostřice Micheliovy (*Carex michelii*), omanu vrbolistého (*Inula salicina*), škardy ukousnuté (*Crepis praemorsa*) bělozářky větevnaté (*Anthericum ramosum*), hořce křížatého (*Gentiana cruciata*).
- podporovat vhodnými zásahy (prosvětlení) populaci kýchavice bílé pravé (*Veratrum album* subsp. *album*) v PP Hejdlovský potok, PP Kalamandra a na lokalitách mimo přírodní památku
- zajistit vhodné hospodaření na lokalitách okrotice dlouholisté (*Cephalanthera longifolia*) a okrotice červené (*Cephalanthera rubra*) – zamezení převedení lesních porostů s výskytem okrotic na smrkové nebo borové kultury a zamezení celoplošnému smýcení
- udržovat příznivý stav lokality tučnice obecné (*Pinguicula vulgaris*) občasným výřezem náletových dřevin a vyhodnotit již zaniklou lokalitu v PP Horní luka pro možný přenos rostlin či semen
- zajistit pravidelné letnění významných rybníků (např. Chlumský/Ochozňák, Kamenský, Sýkorův, Podveský, Borský, Křemžský, Brložský, Podnovoveský rybník a rybníky mezi Kvítkovicemi a Jankovem)
- udržet populaci třešně křovité (*Prunus fruticosa*) v blízkosti drážního tělesa na okraji Českého Krumlova (provádět monitoring a občasný výřez konkurenčních druhů, zvážit přípravu a realizaci regionálního akčního plánu – odebrání řízků, vypěstování rostlin, výsadbu na vhodné stanoviště aj.)
- sledovat lokality dalších významných druhů s cílem zabránit jejich možné likvidaci (např. zavážením, odvodněním nebo lesní těžbou) a chránit je před poškozením
- zajistit likvidaci invazních a expanzivních druhů na lokalitách významných taxonů (viz kap. 2.9.)
- informovat vlastníky a nájemce o výskytu zvláště chráněných druhů a opatřeních na jejich ochranu

Navrhované zásady

- při hospodaření minimalizovat poškození významných druhů rostlin
- udržovat nelesní lokality významných druhů výřezem, sečí nebo pastvou
- ponechávat část odumřelé dřevní hmoty (stojící i ležící) v lesních porostech v I. a II. zóně a ve všech MZCHÚ při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku (viz kap. 3.1)

2.8. Významné druhy živočichů

Charakteristika problematiky

V současnosti je z území CHKO Blanský les známo 165 ZCHD, z toho 15 kriticky ohrožených, 75 silně ohrožených a 75 ohrožených. Mimo ZCHD je v CHKO potvrzen výskyt významných druhů uvedených v červených seznamech ČR a druhů chráněných v rámci Evropského společenství. Jejich výčet (viz rozборы, kapitola 3.8) nelze zatím považovat za kompletní, protože především méně běžné skupiny živočichů jsou stále relativně málo prozkoumány.

Díky charakteru CHKO zůstaly v území zachovány cenné populace významných druhů živočichů, především na vápencovém bezlesí a v zachovalejších, věkově a prostorově strukturovaných lesích.

Udržení stabilních populací především stepních a lučních druhů se neobejde bez trvalé a dlouhodobé péče a cílených zásahů. V lesích je třeba směřovat k maloplošnému způsobu hospodaření, se zachováním části starých porostů původních dřevin na dožití, mrtvého dřeva a doupných stromů (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku). Pro zpětnou vazbu je důležitý monitoring managementových opatření a jejich účinnosti a následná úprava péče dle aktuálních poznatků o nárocích druhů. Největší ohrožení fauny lze spatřovat v možném zániku lokalit (zarůstání stepních lokalit, nevhodné hospodaření v lese, znečišťování vodních toků apod.).

Dlouhodobý cíl

- zachování a zlepšení současné rozmanitosti biotopů a pestrosti území a krajiny jako základního předpokladu druhové diverzity živočichů
- stabilizace a rozvoj populací významných druhů živočichů (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a červených seznamů ČR) a druhů soustavy Natura 2000

Navrhovaná opatření

Obecná

- informovat vlastníky a nájemce o výskytu zvláště chráněných druhů a opatřeních na jejich ochranu
- poskytovat obcím data o výskytu zvláště chráněných druhů a migračních tras jako ÚAP
- při posuzování strategických a rozvojových plánů předcházet fragmentaci krajiny, snižování její migrační průchodnosti a narušování migračních koridorů, podporovat záměry vedoucí ke snižování existujících negativ fragmentace krajiny
- pokračovat a rozvíjet spolupráci s obcemi, vlastníky a nájemci pozemků v ochraně přírody (zejména v osvětlování principů ochrany přírody), vyvíjet osvětovou činnost s důrazem na synantropně žijící zvláště chráněné druhy
- zajistit provedení inventarizačních studií indikačních či vzácných a ohrožených skupin či druhů, průběžná aktualizace dat jednotlivých systematických skupin (více viz kap. 2.13.)
- v případě nových okolností a zjištění nových poznatků o nárocích zvláště chráněných druhů zajistit potřebná opatření k jejich ochraně a podpoře

Bezobratlí

- udržovat cenná bezlesá xerothermní a luční stanoviště z důvodů ochrany a zachování populací významných druhů hmyzu (například motýlů, brouků atd.) a pokud možno zohledňovat nároky všech chráněných druhů; kosení luk provádět mozaikovitě v prostoru a čase včetně ponechávání nepokosených plošek či pásů do další seče lépe však do druhého roku; včas a důkladně odstraňovat biomasu, bránit nadměrnému zarůstání lokalit odstraňováním náletů a důsledně chránit stanoviště před vlivy způsobujícími jejich degradaci či likvidaci (kosení v nevhodných termínech, mulčování, hnojení, chemizace; zalesňování stávajících nelesních lokalit či jejich částí) (viz kap. 3.1. a 3.2.)
- pečovat o podmáčené a vlhké louky v ZCHÚ (např. PP Provázková louka) i mimo ně (např. park v Červeném Dvoře), představující biotop významných druhů hmyzu

(např. modrásek bahenní a m. tečkovaný, vrkoč útlý aj. bezobratlí) a chránit je před nevhodnými zásahy (kosení v nevhodných termínech, odvodnění, hnojení, zalesnění, chemizace, intenzivní sečení a intenzivní pastva)

- chránit mimolesní zeleň, zejména stromořadí, solitérní stromy, remízky, staré sady a parky před neopodstatněným kácením, v případě potřeby jejich obnovy prosazovat postupnou realizaci, aby byla zajištěna kontinuita biotopu pro saproxylický hmyz; torza, pařezy, příp. ležící části kmenů pokud možno ponechávat na místě do úplného rozpadu (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku)
- zajistit ochranu zachovaných lesních porostů a podporovat přírodě blízké lesní hospodaření z důvodu ochrany biotopů živočichů: podporovat udržení prostorově, věkově a druhově diferencovaných lesních porostů, preferovat přirozenou obnovu původních dřevin, ponechávat v porostech dostatek odumírajícího a mrtvého, ležícího i stojícího dřeva včetně pařezů a doupných stromů (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a životů a ochrany majetku) (viz kap. 3.1.)
- zásahy týkající se vodních toků a ploch, na kterých se vyskytují zvláště chráněné druhy (rak říční, klínatka rohatá aj.), realizovat v souladu s bionomií druhů, vyloučit nebo alespoň minimalizovat negativní zásahy (např. regulace toků, tvorba bariér, budování MVE s nevhodnými parametry, znečišťování) v povodí těchto toků (viz kap. 3.5.)
- monitorovat populaci raka říčního (viz kap. 2.13), zajistit osvětu rybářů a obyvatel CHKO s cílem prevence před šířením račích moru (např. letáky) a zajistit podporu této prevence vyloučením nebo alespoň minimalizováním negativních zásahů
- podporovat přírodě blízké rekultivace lomů (území nezalesňovat a ponechat přirozené sukcesie), v případě výskytu významných druhů vázaných na raná sukcesní stadia bezlesí (někteří blanokřídlí, motýli, svižníci, plazi), udržovat bezlesí odstraňováním náletu
- v MZCHÚ Vyšenské kopce, Cvičák, Na Stráži a na dalších vhodných místech udržovat pastvu z důvodu výskytu koprofágního hmyzu (např. chrobák ozbrojený) a druhů vázaných na obnažená místa (majky, motýli – modrásek černočárny aj.)
- dřevo po těžbě odvážet z porostů v co nejkratší době, aby do něj nestačil naklást vajíčka xylofágní hmyz (viz kap. 3.1.)

Obratlovci

- monitorovat hnízda zvláště chráněných druhů dravců, sov a šplhavců, čápa černého, holuba doupnáka aj. (viz kap. 2.13.), na monitoring navazovat cílené zajištění jejich ochrany v době hnízdění (posun těžebních prací, ochrana doupných stromů apod.)
- podporovat přírodě blízké hospodaření v lesích: stanovištně původní druhy dřevin, věkově a prostorově rozrůzněné porosty, přirozené zmlazení, maloplošné obnovní prvky, při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku ponechávání mrtvého dřeva, doupných stromů a starých porostů zejm. list. stromů na dožití (v případě lokalit výskytu lejska malého je třeba zachovat porosty plošně rozsáhlejší), zvyšovat podíl MZD na lokalitách s výskytem jeřábka lesního (viz kap. 3.1.)
- zajistit osvětu veřejnosti v případě synantropně žijících druhů živočichů (rorýsi, vlaštovky, netopýři aj.), pomáhat při řešení konfliktních situací (zateplování, oprava podstřeší apod.), v této problematice spolupracovat se stavebními úřady
- minimalizovat úhyn ptáků při střetech s elektrickým vedením, v součinnosti s provozovatelem přenosové a distribuční soustavy zajistit instalaci ochranných prvků přednostně v místech častých střetů (viz kap. 2.13)
- monitorovat lokality hnízdění čejky chocholaté (viz kap. 2.13.), informovat vlastníky/nájemce o jejich výskytu a zajistit ochranu hnízd v době polních prací (vyplocením hnízda)
- monitorovat populaci rýsa (viz kap. 2.13.) v CHKO; turistické trasy směřovat mimo významná místa výskytu, aby nedocházelo k rušení; a zajistit osvětu (zejm. myslivecké) veřejnosti informováním o významu velkých šelem v přírodě; iniciovat a podporovat realizaci opatření k prevenci škod způsobených rysem

- vyhledávat a monitorovat zimní a letní úkryty netopýrů (viz kap. 2.13), zajistit odpovídající ochranu (ochrana doupných stromů, zachování vletových otvorů, zabezpečení před rušením aj.)
- podporovat přestavbu stávajících míst, která fungují v krajině jako pasti pro drobné živočichy (šachty, jímky), v rámci vyjadřování se ke stavební činnosti předcházet vzniku takovýchto míst
- osvětou veřejnosti snižovat negativní vztah ke konfliktním druhům – vydra říční, dravci a sovy
- osvětou předcházet vysazování (úmyslnému i neúmyslnému) a šíření nepůvodních druhů ryb (zejm. střevličky východní) do toků a vodních ploch
- dohodou se správou povodí zachovat břehové nátrže na tocích jako hnízdní biotop ledňáčka říčního, ponechávat mrtvé dřevo v tocích jako vhodný úkryt pro ryby (viz kap. 3.5.)
- zásahy týkající se vodních toků a ploch, na kterých se vyskytují zvláště chráněné druhy (mihule potoční, vranka obecná, obojživelníci aj.), směřovat v souladu s bionomií druhů (např. posun odbahňování mimo období rozmnožování, nařízení transferu jedinců apod.), vyloučit negativní zásahy (např. regulace toků, odstraňování náplavů, tvorba bariér na tocích, budování MVE s nevhodnými parametry, znečišťování) (viz kap. 3.5.)
- monitorovat tahová místa obojživelníků (viz kap. 2.13), nadále zabezpečovat jarní tah obojživelníků při přechodu komunikace v Holubově a u Nové Vsi, zajistit další tahová místa
- podporovat budování drobných nádrží pro obojživelníky zejm. na lesních lokalitách podporovat extenzivní způsoby hospodaření na rybnících, chránit litorální porosty, u drobných vodních ploch s výskytem obojživelníků bránit nadměrnému zástínu hladiny (odstraňování náletu v okolí rybníka) a příp. zajistit odlov nežádoucích druhů ryb (střevlička východní, okoun říční), osvětou veřejnosti informovat o nežádoucím vysazování ryb do tůní určených pro obojživelníky

Navrhované zásady

- v rámci územního plánování využívat dostupné ÚAP a záměry situovat mimo lokality s výskytem ZCHD či migračně významná místa a koridory (viz kap. 3.6.)
- ponechat část zachovalých lesních porostů zejm. listnatých na dožití, hospodařit přírodě blízkým způsobem (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku): zvyšovat druhovou, prostorovou a věkovou diverzitu lesních porostů a podíl stanovištně původních druhů list. dřevin v porostech, preferovat maloplošné obnovní prvky především v list. a smíšených lesích, podporovat přirozené zmlazení (viz kap. 3.1.)
- ponechávat mrtvé (stojící i ležící) dřevo v lesních porostech a doupné stromy jako biotopy xylofágního, saproxylického hmyzu, ptactva a netopýrů; při dodržení pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a životů a ochrany majetku
- udržovat cenná bezlesá xerothermní, lesostepní a luční stanoviště s výskytem významných druhů bezobratlých živočichů; rozrůznit sečení v prostoru i čase, včetně ponechávání nepokosených plošek či pásů do druhého roku; stejný princip uplatňovat i v případě pastvy (např. formou vymezení nepasených ploch pomocí vnitřních ohradníků apod.), bránit nadměrnému zarůstání lokalit odstraňováním náletu apod., nepoužívat chemizaci, nemulčovat a zachovat vodní režim
- obhospodařování luk a pastvin s výskytem druhů ptáků hnízdicích na zemi (např. chřástal polní) provádět mimo období hnízdění, sečení provádět od středu louky k okrajům (viz kap. 3.2.)
- vhodnými opatřeními v zemědělské krajině zvyšovat diverzitu krajiny a tím zároveň množství stanovišť vhodných pro živočichy (chránit, udržovat a zakládat rozptýlenou zeleň v krajině – solitérní stromy, aleje, pásy křovin a remízky, úhory, rumiště)
- zásahy do toků a vodních ploch směřovat mimo období rozmnožování živočichů, na základě rozhodnutí OOP provádět případná další opatření (např. záchranné transfery)

- kontrolovat dodržování MZP na tocích, zachovat či obnovit přirozený charakter toku, podporovat budování kvalitních ČOV a další opatření směřující k udržení kvality vodních toků, zlepšit migrační prostupnost
- na rybnících upřednostňovat extenzivní způsoby hospodaření či alespoň polointenzivní chov (viz kap. 3.4.)
- vytvářet a zachovávat v krajině stanoviště sloužící jako biotopy a líníště plazů (staré zídky, komposty, sutě, část materiálu z managementu ponechávat na místě k zetlení apod.)
- eliminovat riziko otrav biocidy při hospodaření (lesnictví, zemědělství, vodní hospodářství) nebo jiných činnostech v krajině, omezit používání schválených biocidů jen na nezbytné minimum
- při zarybnování toků upřednostňovat původní druhy ryb oproti nepůvodním (pstruh duhový, siven americký), viz kap. 2.9. a snižovat tím tlak na střešní potoční

2.9. Invazní a expanzivní druhy

Charakteristika problematiky

Invazními druhy rozumíme geograficky nepůvodní taxony, které se v území nekontrolovaně šíří. Invazní druhy rostlin mají často sklony vytvářet monodominantní porosty a negativně tak ovlivňují původní vegetaci. Nejohroženější jsou nivní společenstva, která mohou být invazí, především křídlatek (*Reynoutria* sp. div.), naprosto zničena. Dalším nebezpečným druhem invadujícím do porůčních ekosystémů je netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), která se v Blanském lese podél Vltavy také hojně vyskytuje. Invazemi nepůvodních druhů bývají silně ohroženy i neudržované suché trávníky – zde se často invazně chovají např. celíky (*Solidago* sp. div.), bělotrn kulatohlavý (*Echinops sphaerocephalus*), vratič obecný (*Tanacetum vulgare*) či vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*). Do lesních porostů hojně invaduje netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*). Nutné je věnovat pozornost rukevniku východnímu (*Bunias orientalis*), který je velmi nebezpečnou vytrvalou invazní rostlinou a který se vyskytuje podél železniční trati. Z dřevin je velmi problematický trnovník akát (*Robinia pseudacacia*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Nepříznivý vliv na cenná společenstva mohou mít také původní, masivně se šířící druhy, označované jako expanzivní – v Blanském lese jsou to např. třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), hasivka orličí (*Pteridium aquilinum*) či ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*).

Z invazních druhů živočichů se jako nejproblematictější na území Blanského lesa jeví střešnička východní (*Pseudorasbora parva*). Dalšími potenciálně nebezpečnými druhy živočichů jsou psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*), rozšířený pravděpodobně jen v okrajových částech CHKO, a norek americký (*Mustela vison*), jehož výskyt byl v CHKO Blanský les ojedinele potvrzen jen z fotopastí.

Dlouhodobý cíl

- přírodně hodnotné lokality (zejména MZCHÚ, I. zóna CHKO) bez výskytu invazních druhů a bez jejich ohnisek v blízkém okolí
- ochránářsky cenné lokality s potlačeným výskytem expanzivních druhů
- významné omezení výskytu invazních druhů ve volné krajině

Navrhovaná opatření

- soustavně potlačovat výskyt všech druhů křídlatek mimo nivu Vltavy – možná je kombinace postřiku herbicidem a kosení
- potlačovat výskyt netýkavky žláznaté na ochránářsky cenných lokalitách (a blízkých ohniscích) mimo nivu Vltavy – vhodné je ruční vytrhávání lodyh před dozráním semen
- potlačovat výskyt hasivky orličí v PP Šimečkova stráž a PP Provázková louka (seč 2x ročně)
- potlačovat výskyt ostřice třeslicovité v PP Provázková louka (seč 2x ročně)

- omezovat výskyt i šíření třtiny křovištní na ochránářsky cenných lokalitách (PP Výří vrch, PP Cvičák, NPR Vyšenské kopce apod.); doporučuje se častá seč (3–5krát za rok) či vytrhávání
- potlačovat výskyt vlčího bobu mnoholistého a bělotrnu kulatohlavého v PP Cvičák (pravidelná seč, pastva, event. mulčování)
- působit na rybářské subjekty ve smyslu omezení výskytu a šíření střevličky východní a karase stříbřitého (nenavracení odlovených kusů zpět do rybníků při odloveh, zamezení šíření strouhami při vypouštění rybníků např. česlemi, důsledná selekce při vysazování násad aj.)
- monitorovat výskyt dalších invazních a expanzivních druhů rostlin a živočichů na celém území CHKO, především na ochránářsky cenných lokalitách (viz též kap. 2.13.), v případě potřeby navázat vhodnými opatřeními
- regulovat výsadby nepůvodních druhů energetických rostlin v CHKO, dbát zvýšené opatrnosti zejména u méně známých druhů (viz též kap. 3.2.)
- podporovat vědecký výzkum problematických druhů na území CHKO Blanský les (šíření invazních druhů podél Vltavy, dynamika šíření jasanu ztepilého v NPR Vyšenské kopce, PP Kalamandra a okolí
- provádět osvětu veřejnosti zaměřenou na problematiku invazí rostlin a živočichů (přednášky, informační letáky)
- informovat vlastníky (správce) a nájemce o výskytu invazních a geograficky nepůvodních druhů, prováděných opatřeních a použití chemických prostředků na jejich likvidaci

Navrhované zásady

- nerozšiřovat žádné invazní ani expanzivní druhy
- cíleně potlačovat výskyt invazních a expanzivních druhů rostlin, v sídlech i při hospodaření v krajině
- předcházet neúmyslnému zavlékání nepůvodních či invazních druhů při obhospodařování pozemků
- při provádění výsadeb využívat Seznam dřevin pro výsadby na území CHKO Blanský les (příl. Rozborů č. 7)
- eliminovat populace nepůvodních druhů šelem (nerek americký, psík mývalovitý) odstřelem či odchytem (viz kap. 3.3.)
- při zarybnování toků upřednostňovat pstruha potočního před nepůvodními druhy – pstruhem americkým a sivenem
- při výloveh na rybnících eliminovat střevličku východní a karase stříbřitého a bránit jejich dalšímu šíření (třídění násad, bránění šíření do toků apod.)

2.10. Neživá příroda

Charakteristika problematiky

Blanský les se vyznačuje pestrým horninovým podložím, s rozhodujícím zastoupením jihočeského moldanubika. Proslulá jsou některá zdejší mineralogická naleziště, ochránářsky zajímavé jsou mnohé prvky reliéfu. Většina z evidovaných významných geologických lokalit se nachází v MZCHÚ, ostatní je nutné podrobněji zhodnotit a nejvýznamnější případně připravit k vyhlášení jako přírodní památky. Do té doby je nezbytné zajistit jejich ochranu před případnou devastací (divoká těžba, zavezení odpady, jednostranně pojatá rekultivace).

Specifická problematika se váže na naleziště vltavínů, které se získávají sběrem a v poslední době neřízenou divokou jámovou těžbou, která silně narušuje morfologii krajiny a způsobuje škody na lesních porostech.

Dlouhodobý cíl

- zachování všech významných geologických lokalit

Navrhovaná opatření

- informovat vlastníky nebo nájemce lokalit mineralogického výskytu nebo naleziště o jejich významu
- udržovat profily u Holubova, instalovat zde informační tabuli
- sledovat stav významných geologických lokalit příp. ohrožené lokality vyhlásit za přírodní památky (viz též kap. 2.3.)
- zabezpečit dozor stráže ochrany přírody na lokalitách s výskytem vltavínů za účelem zabránění nepovolené jámové těžbě
- spolupracovat s vysokými školami, vědeckými pracovišti a odborníky na dokumentaci neživé přírody v CHKO (viz také kap. 2.13.)
- popularizovat opomíjenou ochranu neživé přírody (viz kap. 2.14.)

Navrhované zásady

- rozvojové a jiné aktivity v krajině provádět tak, aby nebyly poškozeny významné geologické lokality

2.11. Územní systém ekologické stability

Charakteristika problematiky

V území CHKO Blanský les byla vymezena dvě nadregionální biocentra: Klet'-Bulový (51) a Dívčí kámen (52), dva nadregionální biokoridory Klet'-Bulový-Dívčí kámen a Vltavská niva-Dívčí kámen a dále dvě regionální biocentra, čtyři regionální biokoridory a několik lokálních biocenter a biokoridorů. Lokální ÚSES je zpracován pro celé území CHKO Blanský les. Plány ÚSES jsou součástí Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje a jednotlivých územních plánů obcí nacházejících se na území CHKO.

Vymezení systému ÚSES v CHKO Blanský les je tedy kompletní, ale funkční je pouze částečně. Doposud zrealizované projekty na zlepšení funkčnosti skladebných částí ÚSES byly provedeny převážně v rámci komplexních pozemkových úprav (KPÚ). Doplnění jeho nefunkčních skladebných částí bude dále prosazováno v rámci (KPÚ) jednotlivých katastrálních území.

Dlouhodobý cíl

- plná funkčnost celého systému ÚSES včetně jeho návaznosti na území mimo CHKO
- zajištěná odpovídající ochrana a péče o již existujících prvky ÚSES

Navrhovaná opatření

- průběžně aktualizovat vrstvu ÚSES poskytovanou AOPK ČR jako ÚAP dle aktuální situace (probíhající KPÚ), při vymezení zohledňovat i migrační prostupnost krajiny pro živočichy
- realizovat navržené skladebné části ÚSES a posilovat funkčnost stávajících skladebných částí ÚSES vhodnou péčí
- prosazovat ÚSES jako veřejně prospěšná opatření ve všech ÚP na území CHKO a jejich promítnutí do případných komplexních pozemkových úprav (KPÚ)
- spolupracovat se Státním pozemkovým úřadem na zajištění území pro realizaci ÚSES v rámci KPÚ
- podporovat vlastníky pozemků a obcí při budování prvků ÚSES – pomocí stávajících i připravovaných dotačních programů MZe a MŽP

Navrhované zásady

- zapracovávat aktualizovanou vrstvu ÚSES poskytovanou AOPK ČR jako ÚAP do ÚPD a respektovat vymezení v návaznosti na případné změny vyplývající z KPÚ
- v rámci územního plánování dbát o funkčnost a celistvost celého systému ÚSES
- respektovat vymezení ÚSES při realizaci KPÚ a při pracích na revitalizaci Křemžské kotliny

- v návaznosti na KPÚ budovat dosud nefunkční skladebné části s využitím dotačních programů MZe a MŽP a pečovat o ně (seč, vhodná druhová skladba v lese)
- zakládat interakční prvky ve volné zemědělské krajině, kde působí jako vhodná protierozní opatření a přispívají k celkové stabilitě území

2.12. Krajinný ráz

Charakteristika problematiky

Krajinný ráz je tvořen souborem přírodních i člověkem vytvářených, tj. kulturních a historických podmínek daného prostoru, které v komplexu tvoří charakteristiku dané krajiny.

Krajina CHKO Blanský les je od okolní krajiny zřetelně geomorfologicky oddělena a vytváří poměrně uzavřený celek. Výrazné protáhlé hřbety Kletě dominující celé CHKO i širšímu okolí, Bulového a Buglaty na jihozápadě a nižší hřbet Kluku na severu uzavírají Křemžskou kotlinu. Na uvedených hřbetech má krajina výrazně lesní charakter, jen ojediněle přerušeny rozptýlenou zástavbou. V lesích převažují smrkové a bukové monokultury, vyskytují se i přirozené bučiny, suťové lesy a smíšené lesy s bukem. V Křemžské kotlině a v okrajových částech CHKO krajinu tvoří mozaika lesů, luk, polí a menších sídel, většinou s poměrně dochovanou původní urbanistickou dispozicí a často s lidovou architekturou, která v některých sídlech vytváří významné celky (Hološovice – památka UNESCO, Vodice). Střídání zalesněných hřbetů a obhospodařovaných svahů s nevelkými sídly vytváří ráz harmonické mozaikovitě uspořádané kulturní krajiny. Po jihovýchodní hranici CHKO Blanský les protéká řeka Vltava meandrujícím údolím se strmými svahy, skalami i suťovými lesy. Jižní okraj oblasti tvoří teplomilné vápencové svahy s lokalitami s vysokou přírodní hodnotou.

Území CHKO je v Preventivním hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les (autor Společnost pro životní prostředí spol. s r.o., 2007, aktualizace 2015) rozděleno do 7 oblastí krajinného rázu. Toto hodnocení je základním odborným podkladem pro posuzování vlivu stavební činnosti na krajinný ráz. Slouží i jako územně analytický podklad pro zpracování územních plánů.

Ve vztahu ke krajinnému rázu může mít významný vliv především nová výstavba (problematické je hlavně nadměrné rozšiřování sídel výstavbou satelitních sídlišť, zastavování výšin a terénních hran, stavby v pohledově exponovaných polohách, hospodářské stavby v krajině), v menší míře přestavby stávajících objektů pro nové využití. Prioritou je ochrana volné nezastavěné krajiny a zachování urbanistické struktury osídlení.

Výrazný vliv na krajinný ráz může mít i způsob lesního a zemědělského hospodaření, zejména v pohledově exponovaných polohách. V minulosti nevhodně umístěné nebo ztvárněné zemědělské stavby jsou vedle lomů nejvýraznějším negativním zásahem do krajinného rázu oblasti. S ochranou krajinného rázu souvisí i přístupnost krajiny, která je v některých částech CHKO snížena oplocováním pastevních areálů.

Dlouhodobý cíl

- zachování současných krajinných hodnot území a jeho rozvoj v souladu se zásadami ochrany krajinného rázu dle Preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les
- krajina bez nevhodných zásahů do krajinného rázu z minulosti, tzn. odstranění nebo zmírnění negativního vlivu rušivých nebo doplnění zaniklých prvků krajiny, přednostně v pohledově nejexponovanějších místech
- zachování volné krajiny bez zástavby a zachování stávající typické struktury osídlení

Navrhovaná opatření

- do územně plánovacích dokumentací prosazovat podmínky pro ochranu krajinného rázu s důrazem na zachování:
 - krajinných panoramat a dominant s kulturně historickým i přírodním významem
 - měřítko a formy zástavby cenných sídel
 - charakteru cenných přírodních prvků území (vodní prvky, doprovodnou a rozptýlenou zeleň apod.)

- do územně plánovacích dokumentací prosazovat zásadu navrhovat nové zastavitelné plochy pro rozvoj obcí do míst méně pohledově exponovaných, v přímé návaznosti na urbanizované plochy, při zástavbě jednotlivých ploch respektovat původní urbanistické členění a obraz sídel v krajině
- do územně plánovacích dokumentací vymezovat krajinářsky cenné plochy, ve kterých podmínky ochrany krajinného rázu v podrobnosti, jakou umožňuje územní plán, nejsou dostačující; přitom vycházet ze studie preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO
- při ochraně volné krajiny před zástavbou (ve volné krajině jen stavby nutné technické infrastruktury nebo pro obhospodařování území) využívat zásad pro volnou neurbanizovanou krajinu uvedené ve studii preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO
- chránit pohledově exponované partie území, zejména terénní hrany, hřbety (horizonty) a krajinné dominanty, minimalizovat umístování dominantních stavebních a technických prvků
- při posuzování staveb využívat aktualizované Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les, zejména v něm obsažené zásady, limity a regulativy podle pásem odstupňované ochrany krajinného rázu (viz Preventivní hodnocení krajinného rázu)
- v případě povolování nových stavebních záměrů dbát na dodržení zásad ochrany krajinného rázu, respektování měřítka a formy dochované zástavby
- nepodporovat výstavbu nových velkoplošných zemědělských, průmyslových a rekreačních, ale i sportovních a obytných areálů a umístování billboardů ve volné krajině a sídlech s velkým a středním významem pro krajinný ráz (podle Preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les)

Navrhované zásady

- zachovávat hodnotné vizuální vazby mezi přírodními prvky krajiny a využíváním území včetně umístění a působení sídel v obrazu krajiny
- udržovat a obnovovat mozaikovitost a členitost krajiny, případně ji doplňovat zakládáním nových vegetačních a terénních prvků (aleje, drobné remízy, meze, tarasy, průlehy) především v centrální části Křemžské kotliny, přitom vycházet ze studie revitalizace Křemžské kotliny
- nezalesňovat drobné louky v komplexech lesa (hlavně v komplexu Kletě, Bulového a Buglaty), zachovávat členité okraje lesních celků bez geometrizace krajiny
- zachovávat volnou krajinu včetně rozptýlené zástavby a samot bez další urbanizace (zástavba, technická zařízení, doprava) a plošného zalesňování
- zachovávat bez urbanizace nezastavěné údolní nivy včetně vegetace a zachovávat plochy veřejné zeleně v sídlech
- novou výstavbu směřovat výhradně do přímé návaznosti na zastavěná území sídel, uplatňovat urbanistické principy směřující k zachování charakteristické struktury zástavby
- nerozšiřovat stávající rekreační (chatovou) zástavbu
- v krajinářsky zachovalých a pohledově exponovaných lokalitách neprovádět výstavbu dalších bodových a liniových prvků technického charakteru, přednostně pro jejich umístění volit stávající stavby; upřednostňovat umístování elektrického vedení pod zem, viditelné konstrukce umístovat tak, aby byly částečně zakryty lesními porosty (viz též kap. 3.7.)
- pro umístování obnovitelných zdrojů energie (sluneční, biomasa, bioplyn) využívat stávající výrobní a zemědělské areály, vyhýbat se pohledově exponovaným polohám a krajinářsky cenným územím (viz též kap. 3.7.)
- při rekonstrukcích starších objektů většího měřítka (zemědělské areály) minimalizovat jejich negativní projev v krajině, např. změnou charakteru staveb (materiály, barvy a architektonické řešení lépe korespondující s tradiční architekturou), odstraněním nevyužívaných objektů či začleněním do krajiny pomocí vegetačních prvků
- ve výrobních zónách realizovat výsadbu izolační zeleně
- udržovat a doplňovat nelesní zeleň v sídlech i podél komunikací, při nezbytném kácení doprovodné vzrostlé zeleně podél silnic a cest důsledně provádět náhradní

- zachovávat nebo udržovat přístupnost krajiny (neprovádět oplocování pozemků ve volné krajině s výjimkou pastevních ohradníků, nerušit polní cesty, obnovovat zaniklou historickou cestní síť, umožnit průchod po cestách přes pastevní areály, nezakládat obory apod.), tato opatření zapracovat do územně plánovací dokumentace a pozemkových úprav
- nerozšiřovat povrchovou těžbu nerostných surovin, udržet ji ve stávajícím plošném rozsahu (viz kap. 3.10.)

2.13. Monitoring, výzkum

Charakteristika problematiky

V CHKO Blanský les byla největší pozornost věnována cévnatým rostlinám, měkkýšům, denním motýlům a některým skupinám brouků, rybám a ptákům. Z některých MZCHÚ jsou dosud údaje velmi nedostatečné, zcela výjimečně byl výzkum zaměřen mimo MZCHÚ. Jen omezeně probíhá spolupráce s jednotlivými fakultami a katedrami Jihočeské univerzity a rovněž s pracovišti Akademie věd ČR.

Pro další zajištění následné péče o druhy, stanoviště i krajinu je nutné sledovat a vyhodnocovat prováděné managementové zásahy, stejně jako vliv dalších činitelů na cílovou biotu (hospodaření, tlak zvěře, sukcese apod.).

Dlouhodobý cíl

- získání uceleného přehledu znalostí o aktuálním stavu rostlinných a živočišných druhů i jejich společenstvech, o jejich vývoji a dlouhodobějších změnách
- získání informací o krajině a jejích ekologických funkcích
- definování významných ohrožujících faktorů a stanovení (aktualizace) vhodných managementových opatření pro jednotlivé druhy i celá společenstva (jako základní podklad pro praktickou ochranu přírody v území)

Navrhovaná opatření

- průběžně shromažďovat údaje o výskytu ZCHD a dalších významných druhů (např. indikační druhy, druhy červených seznamů) na celém území CHKO; na území CHKO zmapovat a dále monitorovat zejména populace kriticky a silně ohrožených druhů rostlin a živočichů
- podílet se na monitorování evropsky významných druhů a typů přírodních stanovišť, především předmětů ochrany EVL (viz též kap. 2.4.)
- monitorovat doupné stromy, hnízda a hnízdiště druhů, které mohou přijít do konfliktu se zájmy lidí (čáp černý, dravci a sovy, šplhavci, čejka chocholatá – viz kap. 2.8.)
- monitorovat populaci rysa a příp. škody jím způsobené (viz kap. 2.8.)
- iniciovat a podporovat zpracování průzkumů rozšíření a početnosti druhů méně běžně zpracovávaných skupin organismů, ale často s vysokou bioindikační hodnotou, jako jsou houby, lišejníky, mechorosty, některé skupiny bezobratlých (např. mravenci, pavouci, vážky), drobní zemní savci, letouni, plazi; a to přednostně v MZCHÚ
- komplexně zpracovat průzkumy pro lokality Lazecký vrch, Chlumský rybník (Ochozňák), Vyšenský mokřad (připravovaná a uvažovaná MZCHÚ) a další ochrannásky cenné lokality (Hřibový vrch, Pískový kámen)
- inventarizovat MZCHÚ, která dosud neměla zpracované inventarizační průzkumy – PP Provázková louka, PP Hejdlůvský potok, PP Meandry Chvalšinského potoka (botanika, zoologie), a ta MZCHÚ s inventarizačními průzkumy provedenými před rokem vyhlášení CHKO Blanský les (PR Bořinka, PR Holubovské hadce, PR Klet', PR Jaronínská bučina)
- provést mykologické průzkumy, především v lesních PR (Klet', Dívčí kámen, Vysoká Běta, Chrástánský vrch aj.) a bryologický průzkum PR Klet'
- provést inventarizaci savců na území CHKO
- ornitologický výzkum zaměřit především na sovy, dravce a dutinové druhy ptáků – skupiny ohrožené náhlou ztrátou hnízdních příležitostí (dutiny, staré stromy)

- monitorovat zimoviště a letní kolonie netopýřů a zajistit jejich odpovídající ochranu (viz kap. 2.8.)
- pokračovat v inventarizaci obojživelníků a plazů na území CHKO
- sledovat fragmentaci krajiny, evidovat místa střetu živočichů s dopravou (savci, obojživelníci) či elektrickým vedením (ptáci) a navrhnout vhodná opatření k jejich zabezpečení (viz kap. 2.8.)
- pokračovat v získávání informací o fauně bezobratlých v dosud méně prozkoumaných MZCHÚ (PR Jaronínská bučina, PP Horní luka, PR Mokřad u Borského rybníka, PP Meandry Chvalšinského potoka, PP Dobročkovské hadce, PR Bořinka, PP Hejdlovský potok, PR Dívčí kámen, PR Malá skála, PP Šimečkova stráž), zaměřit se na indikační skupiny (motýli, pavouci, měkkýši, brouci)
- v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí hradu Dívčí Kámen monitorovat její vliv na PR Dívčí kámen
- pravidelně monitorovat a vyhodnocovat vliv managementových opatření na cílové druhy či společenstva
- monitorovat škody zvěří v ochránářsky cenných lesních i travních porostech, i ve vztahu k ochraně druhů (viz též kap. 3.3.)
- sledovat výskyt invazních rostlin a živočichů, případně jejich vliv na ostatní části přírody (viz kap. 2.9)
- monitorovat vliv různých agro-environmentálních opatření na přírodní prostředí a druhy, případně navrhnout jejich úpravy (viz též kap. 3.2.)
- aktualizovat Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les, včetně vyhodnocení jednotlivých sídel
- zpracovat projekt (nebo dílčí projekty) návrhu revitalizačních opatření Křemžské kotliny – zadržování vody v krajině, protipovodňová funkce, zlepšení biologických a ekologických funkcí (hydrobiologie, botanika, ichtyologie, obojživelníci a hmyz)
- podpora výzkumu v oblasti návrhů opatření k zachování či zvýšení přirozené retence vody v krajině
- mapovat a aktualizovat současné poznatky o rozšíření starých odrůd ovocných dřevin
- monitorovat vliv vodáckých aktivit v řece Vltavě na populaci stolístku klasnatého (*Myriophyllum alterniflorum*) a rdestu prorostlého (*Potamogeton perfoliatus*)
- sledovat lokality okrotice dlouholisté (*Cephalanthera longifolia*), o. červené (*C. rubra*), hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), zběhovce jehlancovitého (*Ajuga pyramidalis*), tučnice obecné (*Pinguicula vulgaris*) a třešně křovité (*Prunus fruticosa*)
- doplňovat botanickou a zoologickou nálezovou databázi AOPK ČR, prioritně se zaměřit na významné druhy (zvláště chráněné a druhy červených seznamů); trvat na striktním zadávání všech zjištěných nálezových dat získaných při výzkumech hrazených z prostředků OPK
- přebírat a využívat vědecké údaje a informace, získávané na území CHKO jinými institucemi
- navázat intenzivnější spolupráci na výzkumu CHKO s Jihočeskou univerzitou, pracovišti Akademie věd ČR a středními školami

Navrhované zásady

- průzkumy konzultovat s AOPK ČR, v případě zájmu předávat výsledky
- zbytečně nepřetěžovat území velkým množstvím průzkumů, upřednostňovat průzkumy cílené
- při monitoringu nepoškozovat zkoumané lokality a druhy, výsledky monitoringu zaznamenávat do NDOP

2.14. Práce s veřejností

Charakteristika problematiky

Práce s veřejností je významným nástrojem ochrany přírody. Jejím hlavním cílem je předcházení poškození přírody a získávání podpory a pochopení pro činnost AOPK ČR. Základními formami ochranné osvěty jsou v Blanském lese exkurze, přednášky a další akce pro veřejnost (např. Trh lokálních produktů v Holubově pořádaný v rámci oslav Dne evropských chráněných území či Pochod Blanským lesem organizovaný u příležitosti Dne Země).

AOPK ČR vydává příležitostně různé naučné tiskoviny. Informace jsou šířeny také pomocí internetových stránek, facebookového profilu a regionálního tisku. Významnou formou výchovy je vzdělávání návštěvníků přímo v terénu (naučné stezky, informační tabule).

Terénní služba má velký význam v prevenci poškozování přírody. Výrazný vliv na usměrnění a ovlivnění návštěvníků má terénní informační systém, jehož cílem je umožnit návštěvníkům poznat ochranně cenná a zajímavá místa, aniž by docházelo k jejich poškozování. Současný rozsah terénního informačního systému v CHKO Blanský les lze pokládat za dostačující, jeho významnější další rozvoj se nepředpokládá.

V prevenci poškozování přírody má důležitou roli také stráž přírody. Strážní službu organizuje pracovník AOPK ČR. V Blanském lese jsou aktivní 3 dobrovolní strážci. Při zajišťování strážní služby na dvou nejexponovanějších místech (Kleť a Dívčí kámen) spolupracuje AOPK ČR v rámci možností s Policií ČR a LČR.

Dlouhodobý cíl

- prevence poškozování přírody a krajiny
- posílení kladného vztahu veřejnosti (místního obyvatelstva a návštěvníků CHKO) k přírodě a krajině a potřebám jejich ochrany
- dostatečné obeznámení veřejnosti jak s přírodními a krajinnými hodnotami, tak s vhodnými způsoby jejich poznávání

Navrhovaná opatření

- udržovat terénní informační systém v dobrém technickém i obsahově aktuálním stavu
- udržovat síť naučných stezek a potřebnou návštěvníckou infrastrukturu
- zajistit strážní službu v návštěvnícky exponovaných lokalitách (Kleť, Holubov – Dívčí kámen, NPR Vyšenské kopce) alespoň v letní sezóně (červen–září)
- podporovat činnost dobrovolných strážců, organizovat v rámci CHKO jejich pravidelná setkání spojená se školením a odborným vzděláváním strážců
- stráž přírody využívat především jako průvodcovskou a informační službu pro veřejnost
- pokračovat v pořádání přednášek a exkurzí pro organizované skupiny i veřejnost, pravidelně organizovat Pochod Blanským lesem, akce v rámci Dne evropských chráněných území a další akce pro veřejnost
- spolupracovat s obcemi a jejich svazky (mikroregion Podkletí) na zabezpečení vhodného množství informací a jejich formy pro veřejnost
- spolupracovat s regionálním tiskem (Českokrumlovský deník, Českobudějovický deník, Křemežsko, Holubovský zpravodaj, Zpravodaj Obce Brloh) a dalšími médii (rozhlasové, televizní stanice, internetové zpravodajské portály), uveřejňovat zprávy o práci AOPK ČR
- pokračovat ve vydávání souhrnných publikací o CHKO Blanský les, mapových děl a účelových skládaček k podpoře zachování stavu krajiny (např. Stavební regulativy v CHKO Blanský les)
- spolupracovat se stávajícími informačními středisky v regionu na informování a usměrňování návštěvníků CHKO (semináře pro pracovníky informačních středisek, distribuce informačních tiskovin, pořádání přednášek pro veřejnost)
- pokračovat ve spolupráci s obcí v provozování Informačního střediska Holubov zařazeného do programu Dům přírody, zajistit vzdělávání a osvětové programy pro veřejnost

- spolupracovat s Krajským úřadem Jihočeského kraje, sítí ekologických poraden Krasec a případnými neziskovými organizacemi v oblasti systematické ekologické výchovy
- spolupracovat s Jihočeskou univerzitou (přednášky, semináře, vedení diplomových prací studentů, výzkum) a dalšími odbornými pracovišti v oblasti výzkumu (Biologické centrum Akademie věd ČR)
- pořádat odborné semináře pro lesníky, myslivce, rybáře, zemědělce, stavaře a případně další zájmové skupiny za účelem zvednutí povědomí o cílech a smyslu ochrany přírody

Navrhované zásady

- srozumitelně a pravdivě informovat o aktivitách ochrany přírody a krajiny, cílech jejich provádění a vlivu na předměty ochrany CHKO

3. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny

3.1. Lesní hospodářství

Charakteristika problematiky

CHKO Blanský les má poměrně velkou lesnatost (55 % území). Lesní hospodářství je jednou z činností, které mají na stav území rozhodující vliv. Většina lesů CHKO je zařazena ve III. zóně (65 %), plocha lesů ve II. zóně dosahuje asi 33 % a v I. zóně 2 %. Lesy jsou v rámci CHKO rozmístěny nerovnoměrně; na západě, severu a hlavně jihu vytváří rozsáhlé souvislé celky, které uzavírají málo lesnatou Křemžskou kotlinu.

Vlastnictví lesů v CHKO je různorodé (státní vlastnictví, obce, drobní soukromí vlastníci) s rozhodujícím podílem lesů obhospodařovaných LČR. Obecní a soukromé majetky se vyskytují spíše při okrajích lesních celků.

Stav lesů je výrazně ovlivněn jejich historickým vývojem. Lesy v CHKO jsou tvořeny z větší části bývalým Schwarzenberským majetkem (dnes státní majetek, ve správě LČR), který byl cílevědomě obhospodařován. V přilehlých drobných lesích (lesy soukromé a obecní) bylo hospodaření velmi nevyrovnané, zpravidla těžebně toulavým způsobem, a lesy byly silně poškozeny pastvou a hrabáním steliva. Odlišné způsoby hospodaření v minulosti se na charakteru lesů projevují například zachováním nebo naopak absencí souvislejších bukových porostů vzniklých z přirozené obnovy. Výrazné ovlivnění lesů vedoucí k úplné přeměně druhové skladby se nejvíce projevuje v oblasti hřbetu Kluku. Hospodaření v oblasti Blanského lesa se od 70. let, kdy bylo ve větší míře přednostně používáno holosečného způsobu hospodaření a preferování smrku, postupně mění na diferencovaný způsob hospodaření s maximálním využitím přirozené obnovy. Vzhledem k výraznému zlepšení zdravotního stavu jedle bělokoré se v posledních letech počítá se zvyšováním jejího podílu při budoucím zalesňování.

Hlavními problémy z hlediska ochrany přírody jsou:

- udržení podílu stanovištně původních druhů dřevin (zejména jedle) a pestrosti druhové skladby při obnově lesa
- udržení stávajícího podílu starých listnatých porostů a jejich fragmentace
- nízký podíl mrtvého dřeva různých forem a dimenzí
- vyšší stavy zvěře.

V průběhu předchozího plánu péče AOPK ČR podporovala přirozenou obnovu dřevin přirozené skladby lesů. Zaměřila se zejména na přirozenou obnovu jedle a její ochranu proti zvěři (individuální ochrany i oplocenky) a dále na zvyšování pestrosti druhové skladby lesů vnášením vtroušených dřevin přirozené skladby. S LS Český Krumlov byla dohodnuta celá řada starých bukových porostů, kde bude alespoň část porostu ponechána do fyzického věku jako biotop řady druhů na staré bučiny vázaných organismů.

Využívání přirozené obnovy buku je prováděno na státním majetku dlouhodobě, v posledních letech je patrná snaha o další posun k přírodě bližším způsobům obnovy lesa. Pomalu vzrůstá i význam druhů dřevin, které dosud nepatřily k hospodářsky významnějším (např. příměs jeřábu ve vyšších polohách nebo porosty olše lepkavé a šedé na potočnicích a říčních aluviích). Nastoupený trend je třeba udržet a na ochrannásky cenných lokalitách ještě zvýraznit.

V roce 2006 byla pro území o velikosti 38,3 ha v západní části PR Kleť podepsána mezi AOPK ČR a LČR dohoda o ponechání lesa v této lokalitě bezzásahovému režimu a zajišťující monitoring vývoje lokality.

3.1.1 Cílový stav lesa (dlouhodobý cíl)

- ekologicky stabilní druhově bohaté lesy ve stavu umožňujícím zachování biodiverzity, s přírodě blízkou skladbou dřevin i podrostu, s podílem odumřelého dřeva umožňujícím zachování biodiverzity (zejména bezobratlých a hub) a rozrůzněnou strukturou (odpovídající stanovišti)

Cílový stav lesa je popisován v časovém horizontu jednoho obmýtí (100–120 let).

I. zóna

V I. zóně budou cíleně pěstovány porosty stanovištně původní dřevinné skladby (v závislosti na stanovištích zejména listnáče a JD), geograficky nepůvodní druhy se v I. zóně nebudou vyskytovat vůbec. Lesní porosty budou jednotlivě nebo skupinovitě smíšené, druhově, věkově a prostorově diferencované, s vysokou ekologickou stabilitou. Při obnově lesních porostů bude maximálně využívána přirozená obnova, v závislosti na ekologických nárocích dřevin budou při obnově využívány výběrné principy, případně maloplošné obnovní prvky. V lesích bude běžně zůstat část odumřelého dřeva různých dimenzí pro udržení biodiverzity. V nejcennějších částech I. zóny budou lesy ponechány samovolnému vývoji.

II. zóna

Ve II. zóně budou pěstovány lesní porosty tvořené převážně stanovištně původními druhy. Porostní skladba i struktura bude sice mírně zjednodušená, ale produkčně významné původní domácí druhy (zejména SM, BO) budou vždy v závislosti na stanovišti pěstovány ve směsi s listnáči nebo JD a jejich zastoupení ve směsi většinou (podle stanoviště) nepřekročí 50 %. Geograficky nepůvodní druhy se nebudou prakticky vyskytovat nebo jen vtroušeně a na omezené ploše. I ve II. zóně bude podporována druhová bohatost lesních porostů a jejich věková a prostorová rozrůzněnost. Převažovat bude přirozená obnova porostů, běžné bude použití maloplošných clonných sečí, pomístně se uplatní výběrné principy. Obnova na holé ploše bude využívána jen v případě nezdaru přirozené obnovy. V lesích bude zůstat část odumřelého dřeva, při obnově budou malé skupinky ponechávány na dožití (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku).

III. zóna

Ve III. zóně budou pěstovány lesní porosty stanovištně vhodných dřevin alespoň s ohledem na poznatky lesnické typologie. Porostní skladba i struktura bude zjednodušená, ale bez zakládání monokultur. V závislosti na ekologických nárocích dřevin a stanovištních podmínkách se bude uplatňovat přirozená i umělá obnova. V lesích bude zůstat alespoň malá část odumřelého dřeva.

Vzhledem k současnému stavu, kdy platná zonace neodráží zcela skutečné hodnoty lesních porostů, je nutné i v území II. (případně III.) zóny cenné strukturované lesní porosty po dohodě s vlastníkem či správcem lesa obhospodařovat citlivějším způsobem hospodaření odpovídajícím jejich složení. Naopak v porostech I. zóny s dřevinnou skladbou, která neodpovídá stanovištním podmínkám, lze zvolit při obnově i razantnější zásahy, pokud tím bude cíleně urychlena jejich přeměna na přírodě bližší formu lesa.

V lesích CHKO Blanský les jsou poměrně dobře zachovány fragmenty nedotěžených porostů nejstarších věkových stupňů. Tento stav je z pohledu ochrany přírody hodnocen jako mimořádně příznivý a je nutné i do budoucna s ohledem na jejich význam jako nenahraditelného biotopu řady druhů živočichů, rostlin a hub zajistit zastoupení těchto porostů v lesích. V každém velkém komplexu lesa by měl být vždy přítomen podíl starých porostů. Vhodná velikost těchto lesních celků a výše plošného zastoupení starých porostů závisí na charakteru konkrétních stanovišť, jejich významu pro ochranu přírody a dohodě s vlastníkem lesa. Zachování podílu starých porostů markantním prodloužením obmýtí na menších plochách bude upřednostňováno před plošným, ale mírným zvyšováním obmýtí v rámci celých hospodářských souborů.

3.1.2 Střednědobé cíle a způsoby péče o lesy

Střednědobé cíle péče o lesy

- udržení větších celků s přírodě blízkou druhovou skladbou a postupné zlepšování druhové skladby lesů v ostatních lesích
- udržení genetické kvality porostů
- podpora druhové pestrosti stanovištně původních dřevin v lesních porostech
- udržení, případně zlepšení věkové a prostorové diferenciace lesa
- udržení diverzity druhů vázaných na lesní prostředí, zejména s ohledem na nejstarší porosty a mrtvé dřevo
- zajištění obhospodařování lokalit s výskytem významných druhů živočichů a rostlin způsobem vedoucím k jejich zachování a podpoře

Střednědobé cíle péče o lesy vycházejí z dlouhodobých cílů a budou naplňovány zejména spoluprací s vlastníky lesů a jejich lesními hospodáři, uplatňováním vhodných zásad a doporučení vedoucích k dosažení cílů v oblasti péče o lesní ekosystémy a podporou konkrétních opatření v ochránářsky cenných lokalitách s využitím ekonomických nástrojů ochrany přírody.

Způsoby péče v jednotlivých zónách (pro I. a II. zónu mimo MZCHÚ) jsou rozpracovány podle cílových hospodářských souborů a aktuální dřevinné skladby porostu v Rámcových směrnících péče o les (příloha č. 1).

Navrhovaná opatření

- v biocentrech ÚSES podpořit při obnovách porostů zajištění vyššího % MZD (až do výše přirozeného zastoupení těchto dřevin)
- podpořit zachování a zlepšení druhové skladby porostů ochranou nadějného přirozeného zmlazení dřevin přirozené skladby či vnášením těchto dřevin výsadbou – v rámci celé CHKO vybírat průběžně vhodné lokality ve spolupráci s pracovníky lesního provozu, přednostně v I. a II. zóně CHKO. Přednostně podpořit výskyt vzácných dřevin přirozené skladby, např.:
 - výsadby a podsadby jedle bělokoré na vhodných stanovištích po celém území CHKO, zejména na jedlových stanovištích masivu Bulového, Buglaty, Vysoké Běty, Kletě. Konkrétní umístění a počty budou vybírány podle aktuálního stavu lokality, míry zmlazení dané dřeviny i dřevin ostatních (zejména konkurenčně velmi silného buku), a s ohledem na plánovaný postup těžeb.
 - podpora výsadby dubu zimního na vhodných stanovištích v nižších polohách CHKO (např. kaňon Vltavy)
 - výsadba dalších druhů stromů, např. jilmu horského či třešně ptačí, jako vtroušených do lesních porostů, zejména v prosvětlených suťových porostech v masivu Bulového, Buglaty, Vysoké Běty, Kletě)
- managementovými zásahy dlouhodobě postupně připravovat k ponechání samovolnému vývoji území přírodních rezervací Ptačí stěna, Vysoká Běta, Malá skála, Jaronínská bučina, Chrástánský vrch

Navrhované zásady

- používat přirozenou obnovu stanovištně původních dřevin
- používat ve zvýšené míře jedli bělokorou při obnově lesních porostů na vhodných stanovištích
- pěstovat druhově bohaté porosty, zejména zavádět a následně udržet vtroušené dřeviny přirozené skladby (v závislosti na stanovištích zejména jilm horský, javor klen a mléč, lípu srdčitou) a udržet produkčně méně významné druhy v lesních porostech i v průběhu výchovy (např. olši lepkavou, břízu, osiku, jívu a lesní keře)
- provádět podsadby jedle a buku na vhodných stanovištích v případě proředění porostů SM (příp. BO či MD) kalamitou

- zachovávat, příp. rozšiřovat lokality s výskytem lokálních ekotypů domácích dřevin, např. borovice na hadcových stanovištích
- ponechávat jednotlivé stromy nebo skupiny stanovištně původních dřevin jako trvalé výstavky do úplného rozpadu (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku)
- v částech porostních skupin rostoucích na mimořádně nepříznivých stanovištích, postupovat tak, jako by se jednalo o kategorii lesa ochranného (i v lokalitách, kde jejich výměra nezdůvodňuje zařazení celého dílce do kategorie lesa ochranného) zachovávat jednotlivé doupné stromy, zlomy a padlé kmeny dřevin přirozené skladby v předmýtných i mýtných porostech při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku
- ponechávat odumřelé dřevo (podíl v závislosti na složení porostu) v lesních porostech jako biotop bezobratlých a hub, ponechávat doupné stromy jako hnízdní biotop ptáků (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku)
- zachovávat a chránit prameniště a mokřady, nezasahovat do jejich vodního režimu odvodněním, případně obnovit původní vodní režim (viz kap. 3.5.)
- zachovávat lesní okraje, včetně keřového patra s přechodem k nelesním společenstvům (ekotonové společenstvo)
- obhospodařovat lokality s výskytem významných, tj. zvláště chráněných (zařazených ve vyhlášce č. 395/1992 Sb.) a ohrožených (zařazených v červeném seznamu) druhů hub, rostlin a živočichů způsobem vedoucím k udržení jejich populací (viz kap. 2.7. a 2.8.)
- zachovat dosavadní způsob hospodaření násečným způsobem s lehkým narušením drnu v lokalitě výskytu zběhovce jehlancovitého (*Ajuga pyramidalis* – prostor na východ od silnice Holubov-Mříč) (viz kap. 2.7.)
- nezalesňovat lesní řediny a světliny do 0,04 ha, v lokalitách výskytu světlomilných ZCHD i větší (dle doporučení AOPK ČR)
- používat k přírodě šetrné technologie při zajišťování péče o lesy (technologie odpovídající konkrétním přírodním podmínkám lesních porostů a jejich použití přizpůsobené aktuálním klimatickým podmínkám)
- zajišťovat stavy spárkaté zvěře, umožňující úspěšnou obnovu všech druhů dřevin při použití minimálně nutných nákladů k ochraně
- trasovat nových lesních cest tak, aby nenarušovaly ochranně cenná stanoviště (sutě, skalní výchozy, prameniště apod.), preferovat přírodní povrchy lesních cest a nové vybavení lesních cest (propustky, svodnice, podélné příkopy, mostky) z místních přírodních materiálů; podle uvedených zásad provádět i rekonstrukce stávajících lesních cest
- provádět zalesnění zemědělských půd jen mimo lokality důležité z hlediska druhové ochrany, zalesnění provádět při zachování hodnot krajinného rázu v místě, se zvýšeným podílem MZD (např. při návaznosti na okolní přírodě blízké porosty) a s vhodným prostorovým rozmístěním dřevin, případně s vytvořením ekologicky cenného okraje lesa (ekotonového společenstva)

3.2. Zemědělství

Charakteristika problematiky

Zemědělská půda zabírá přibližně 33 % CHKO Blanský les, kdy travní porosty převažují nad ornou půdou. Území s největší koncentrací zemědělství a zároveň s největší výměrou orné půdy se nachází v centrální části CHKO v Křemžské kotlině, další lokality využívané k zemědělství se nacházejí na okrajích, podél hranic CHKO. Původní ráz krajiny byl v minulosti narušen zejména scelováním pozemků, rozoráním luk a pastvin a úpravou vodního režimu.

Zemědělství v současné době prochází částečně extenzifikací, kdy je méně kvalitní orná půda zatravněna a převedena na trvalý travní porost, do krajiny sezačíná opět vracet pastva hospodářských zvířat a některé krajinnotvorné prvky (meze, remízky, polní cesty), ale zároveň i intenzifikací z důvodu zemědělské politiky (vyplatí se pěstovat pouze řepku olejku a kukuřici setou).

Většina zemědělsky hospodařících subjektů je zařazena do zemědělských dotací, kdy nejvíce rozšířené jsou platby na plochu (SAPS), agroenvironmentální programy a agroenvironmentálně-klimatická opatření na travních porostech.

Dlouhodobý cíl

- existence zemědělské krajiny s pestrou mozaikou pěstovaných plodin, s vysokým zastoupením travních porostů, mezí, remízků a dalších neprodukčních krajinných prvků
- v I. a II. zóně výhradně extenzivně obhospodařované trvalé travní porosty
- zachování (tj. vhodné obhospodařování) ochránářsky cenných biotopů na ZPF

Navrhovaná opatření

- podporovat šetrné hospodaření (zapojení do agroenvironmentálně-klimatických opatření nebo ekologického zemědělství) s cílem vytvoření druhově a stanovištně pestré zemědělské krajiny (mozaika luk, pastvin a polí, posuny sečí na lučních porostech, omezení rozlohy jednotně sečených ploch, nehnojení a hnojení travních porostů aj.)
- podporovat údržbu a obnovu zeleně rostoucí mimo les, včetně stávajících starých stromořadí, sadů apod., chránit zeleň před likvidací
- podporovat zachování a obnovu polních cest a jejich ozelenění geograficky a stanovištně původními druhy dřevin; prosazovat výsadbu ovocných dřevin a obnovu trvalých protierozních prvků (mezí, vedení polních cest po vrstevnici apod.)
- na plochách v minulosti odvodněných prosazovat odstraňování plošných drenáží (pro obnovu přirozeného vodního režimu v krajině); na upravených vodních tocích, s napřímeným a vydlážděným nebo zatrubněným korytem pak prosazovat revitalizační opatření (viz též kap. 3.5)
- iniciovat revitalizace vodních toků v Křemžské kotlině a s nimi i revitalizaci zemědělské krajiny (návrat remízů a mezí, pozitivní ovlivnění vodního režimu krajiny, zmenšení půdních bloků orné půdy, zatravnění půdních bloků ohrožených erozí atd.), viz též kap. 3.5
- stanovit optimální složení lučních směsí pro jednotlivé biotopy pro použití v rámci protierozních a revitalizačních opatření a při realizaci prvků ÚSES (vytipovat vhodné plochy, které by mohly sloužit ke sběru semen v případě zatravnění pomocí místního materiálu)
- připravit osvětovou kampaň, zacílenou na zemědělce všech skupin, s cílem vysvětlení principů a cílů ochrany přírody a krajiny v CHKO Blanský les
- organizovat setkání se zemědělci, zaměřená na různé oblasti hospodaření (organizace půdního fondu, nakládání s odpady, resp. hnojivy, pěstování rychle rostoucích dřevin a energetických plodin v CHKO atd.)
- v místech s (pravděpodobným) výskytem ZCHD rostlin a živočichů spolupracovat se zemědělskými subjekty na stanovení vhodného managementu hospodaření
- působit na zemědělské subjekty, aby pěstovaly širokořádkové plodiny maximálně do svažitosti 7° a kukuřici do maximální nadmořské výšky 500 metrů

- podporovat zavedení ekoznačky místních regionálních potravin a výrobků

Navrhované zásady

- šetrně obhospodařovat TTP v I. a II. zóně (nehnojit průmyslovými hnojivy ani prasečí kejdou, neprovádět obnovu ani přisevy porostu aj.)
- zemědělský půdní fond zalesňovat jen zcela výjimečně ve III. zóně, a to za použití geograficky a stanovištně původních druhů dřevin a s ohledem na přírodní a krajinářské hodnoty
- udržet stávající funkci luk a pastvin – nezalesňovat, nepřevádět na ornou půdu
- louky alespoň jedenkrát ročně kosit za použití mechanizace, vlhké a podmáčené louky sekat ručně, termíny přizpůsobit případnému výskytu významných druhů (viz kap. 2.7 a 2.8.)
- nemulčovat travní porosty, pouze ve výjimečných případech (potřeba likvidace dřevinného náletu, plevelů, obnova dlouhodobě neobhospodařovaných pozemků apod.)
- pastviny extenzivně pást hospodářskými zvířaty (ovce, skot, kozy, koně) s cílem zachování a obnovy biologické rozmanitosti
- snižovat zatížení na intenzivně využívaných pastvinách na míru ekologické únosnosti půdy
- udržovat průchodnost krajiny pro lidi i volně žijící živočichy, převážně v rámci pastevních areálů
- zachovat pestrost biotopů v krajině (křovitých biotopů, lesních lemů, mezí); udržovat a obnovovat stávající zeleň a vysazovat novou – solitéry, stará stromořadí a sady, liniová zeleň, stromové i keřové remízy (viz kap. 2.12)
- provádět výsadbu ovocných stromů v krajině (zejména staré a krajové odrůdy a vysokokmenné tvary)
- v rámci projektů komplexních a jednoduchých pozemkových úprav realizovat skladebné části ÚSES (biokoridory a interakční prvky, viz kap. 2.11.) a obnovení trvalých protierozních prvků (meze, vedení polních cest po vrstevnici)
- energetické plodiny a rychle rostoucí dřeviny pěstovat pouze výjimečně po komplexním vyhodnocení lokality s omezením na ornou půdu ve III. zóně za podmínky důsledné ochrany před šířením těchto rostlin mimo vymezené pozemky a s důrazem na využívání geograficky původních druhů, nebo alespoň jednopohlavních (samičích) klonů
- zřizování polních hnojišť a silážních jam provádět jen výjimečně ve III. zóně na místech vodohospodářsky bezpečných a s potřebnými opatřeními k zabránění kontaminace vod
- výstavbu zemědělských staveb realizovat jen ve III. zóně a po individuálním posouzení; přednostně využívat stávající budovy a již zastavěné plochy, viz kap. 3.6.
- nezavádět nové velkochovy hospodářských zvířat na celém území CHKO
- plochy nevyužívané jako pole převést i v katastru z orné půdy na jiný druh pozemku (TP, sady)
- neprovádět změnu druhu pozemku z kategorie trvalý travní porost na jiné kategorie (zejména orná půda)

3.3. Myslivost

Charakteristika problematiky

Myslivost má v CHKO dlouholetou tradici, ale v minulosti došlo k vymizení nebo dramatickému snížení stavů některých druhů, takže v současnosti není oblast z hlediska druhů zvěře příliš pestrá. Nejvíce se vyskytuje zvěř spárkatá (srnčí a jelení) a zvěř černá. Zatímco srnčí zvěř se vyskytuje ve srovnatelných stavech trvale, stavy zvěře jelení výrazně kolísají v průběhu roku v důsledku migrace (zejména z VÚ Boletice). Stavy zvěře černé se postupně (přes snahu o jejich regulaci) zvyšují, naopak stavy zvěře drobné jsou stále nízké. Z hlediska ochrany přírody je sice menším, ale dlouhodobým problémem selektivní okus přirozené obnovy či výsadby v lesích. Okus vzácněji se vyskytujících dřevin (zejména jedle bělokoré) blokuje jejich odrůstání a má za následek zjednodušování druhové skladby lesů, protože buk i smrk jsou schopny odrůstat bez problémů. Proto je nutné

udržovat stavy zvěře na úrovni, která odpovídá úživnosti a charakteru honiteb, aby škody nepřesahovaly únosnou mez. Jinak se myslivost v CHKO Blanský les nedostává aktuálně do významného střetu s ochranou přírody.

V oblasti se pravidelně vyskytují i druhy chráněné podle zákona o ochraně přírody, které jsou zařazeny mezi zvěř, zejména rys ostrovid a vydra říční. V zájmu ochrany přírody je sledování populací těchto druhů a vytváření podmínek pro jejich posílení.

Také je žádoucí monitorovat, aby se do oblasti nerozšířily invazní druhy živočichů, které lze lovit (např. norek americký, psík mývalovitý) a dále, aby se v oblasti trvale neusídlil bobr evropský.

Dlouhodobý cíl

- provozování myslivosti v souladu se zájmy ochrany přírody tak, aby nedocházelo ke zhoršování dochovaného stavu přírodního prostředí
- trvale únosné početní stavy původních druhů spárkaté zvěře (bez geograficky nepůvodních ve volnosti), které nebudou limitem pro udržení nebo zlepšování stavu přírodního prostředí včetně přirozené obnovy přírodě blízkých lesů

Navrhovaná opatření

- iniciovat snížení početních stavů černé zvěře v oblastech, kde jsou limitujícím faktorem pro výskyt drobných savců či na zemi hnízdících ptáků, v těchto lokalitách podávat podněty státní správě myslivosti k uložení opatření ke snížení stavů dle ustanovení § 39 odst. 3 zákona o myslivosti
- požadovat a vyhodnocovat výsledky sčítání zvěře a dle míry dotčení zájmů ochrany přírody se případně účastnit sčítání zvěře v konkrétních honitbách
- v případě zvýšeného poškození lesů provádět vlastní kontrolní monitoring početních stavů spárkaté zvěře, jeho výsledky využít při jednáních k plánům lovu
- při monitoringu výskytu významných druhů (např. vydry říční, rysa ostrovida) využívat a ověřovat údaje myslivců
- nepodporovat zakládání nových nebo rozšiřování stávajících intenzivních chovů zvěře (obory), ani zřizování „zájmových“ chovů zvěře
- monitorovat, zda nedochází k výskytu invazních druhů živočichů, které lze lovit (např. norek americký, psík mývalovitý), v případě jejich zjištění iniciovat vhodná opatření k jejich eliminaci (viz kap. 2.9.2)
- provádět monitoring výskytu rysa ostrovida na území CHKO ve spolupráci s projektem TransLynx, případně podle nových údajů o výskytu zvýšit množství instalovaných fotopastí

Navrhované zásady

- udržovat početní stavy jelení zvěře na míře únosné pro přirozenou obnovu lesních ekosystémů (včetně málo zastoupených druhů např. jedle bělokoré), spolupracovat při chovu a lovu spárkaté zvěře na větší ploše než je výměra jedné honitby, aby nedocházelo ke koncentrovanému poškozování porostů migrující zvěří
- trvale redukovat stavy černé zvěře, přednostně v oblasti s výskytem chřástala polního provádět razantní snížení stavů černé zvěře, případně i dalších predátorů (např. lišek)
- neprovádět příkrmování ani vnaďení zvěře (včetně slanisek) v MZCHÚ a jejich OP ani na botanicky cenných nelesních enklávách
- dbát na vhodné umístění loveckých zařízení v blízkosti MZCHÚ a jejich udržování a využívání ke snížení zatížení MZCHÚ spárkatou zvěří
- provádět opatření v krajině, která povedou ke zvýšení ekologické stability krajiny, zlepšení stavu biotopů či podpoře populací zvláště chráněných druhů a zároveň budou vytvářet podmínky pro původní druhy drobné zvěře (koropty ap.)
- poskytovat orgánu ochrany přírody (AOPK ČR) údaje o zjištěném výskytu zvláště chráněných druhů, které jsou zároveň zvěří, zejména o výskytu rysa ostrovida a vydry říční

- monitorovat, zda nedochází k výskytu invazních druhů živočichů, které lze lovit (např. norek americký, psík mývalovitý) a v případě jejich zjištění okamžitě provádět jejich lov, aby nedocházelo k jejich šíření

3.4. Rybníkářství a sportovní rybářství

3.4.1. Rybníkářství

Charakteristika problematiky

Území Blanského lesa není rybníkářská oblast, a proto tyto aktivity patří téměř k zanedbatelným. K nejvýznamnějším rybníkům patří Podnovoveský, Borský, Křemžský, Brložský, Novoveský, Chlumský. Tyto rybníky jsou rybochovné, na Podnovoveském a Brložském rybníce probíhá rovněž sportovní rybolov. Drobnější vodní plochy jsou většinou bez obhospodařování.

Přesto, že rybníkářství nepatří k významným aktivitám v CHKO Blanský les, mohou mít některé s ním spojené zásahy vliv na okolní prostředí. K tradičním problémům ochrany přírody patří vypouštění rybníků a odstranění sedimentů ze dna nádrží, či rychlé vypouštění rybníků za účelem „vypláchnutí bahna“, kdy se do částí toků pod rybníky dostává velké množství sedimentu. Dalším problémem je vysoká rybí obsádka.

Dlouhodobý cíl

- zachování rozmanitosti biotopů stojatých vod a litorálních stanovišť a zachování populací na ně vázaných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Navrhovaná opatření

- udržovat vzájemnou spolupráci a komunikaci s provozovateli chovu ryb
- požadovat v předstihu oznamování termínů výlovů, termínů nasazování obsádek včetně věkového a druhového spektra ryb za účelem možné kontroly

Navrhované zásady

- provádět vhodné úpravy břehů a litorálu nádrží a extenzivní způsob hospodaření
- letnění rybníků provádět i v obhospodařovaných rybnících s cílem zabezpečení biotopů vhodných pro významné druhy živočichů a rostlin
- hnojení rybníků provádět dle AOPK ČR schválených provozně hospodářských řádů či plánů hospodaření; preferovat přímé přikrmování ryb se snížením celkového množství živin dodaného ve formě hnojiv
- odbahňování rybníků případně provádět tak, aby nedošlo k poškození litorálu; vytěžené sedimenty zpravidla (pokud tak nevyloučí chemické rozbory) zaorat na zemědělské pozemky (orná půda), nikoli deponovat do okolí odbahňovaných rybníků
- úpravy technického rázu prováděné na vodních nádržích směřovat časově do období mimo rozmnožování a zimování vodních živočichů; v případech ohrožení významných druhů zabezpečit jejich záchranný transfer
- preferovat extenzivní chov ryb – tzn. pro většinu rybníků vícedruhové obsádky s optimálním počtem ryb a se zvýšeným podílem vedlejších druhů ryb, upřednostnit především chov rybích obsádek tvořených ranými věkovými kategoriemi, jejichž vliv na ekosystém rybníka je šetrnější než vysazování starších ročníků, zejména v případě kapra; druhové, věkové a hmotnostní složení rybí obsádky konzultovat s AOPK ČR
- při výloveh eliminovat invazní druhy ryb (střevličku východní a karase stříbřitého) a předcházet jejich šíření (např. třídění násad, bránění šíření do toků – viz též kap. 2.9.)
- při schvalování manipulačních a provozních řádů MVE zohledňovat zájmy ochrany přírody
- břehové porosty rákosu a vysokých trav kosit mimo hnízdní období vodního ptactva

3.4.2. Sportovní rybářství

Na území CHKO zasahuje celkem 5 rybářských revírů a sportovní rybolov je dále prováděn na rybnících Brložský, Podnovoveský a ekologické nádrži Chvalšiny.

Z hlediska ochrany přírody nemá sportovní rybolov zásadní negativní význam, neboť je zaměřen na druhy, které jsou předmětem chovu. Stejně jako v jiných oblastech jsou však i zde rybářskými organizacemi do vod vysazovány nepůvodní druhy ryb. Jde hlavně o atraktivní lovné ryby jako je pstruh duhový, siven americký (hlavně vodní toky), amur bílý nebo tolstolobik pestrý (rybníky). Současně s vysazováním ryb z chovů může docházet k přenosům nepůvodních druhů ryb, které se mohou chovat jako druhy invazní (např. střevlička východní, *Pseudorasbora parva* – viz kap. 2.9.).

Dlouhodobý cíl

- zachování početnosti a druhové pestrosti původních druhů ryb a jejich přirozených biotopů a trdlišť

Navrhovaná opatření

- pokračovat v pravidelném ichtyologickém monitoringu a v monitoringu oživení rybářských revírů ostatními organismy
- dohodou s rybářskými subjekty dosáhnout zlepšení podmínek vodních organismů v tocích (nepodporovat nasazování z hlediska ochrany přírody nepůvodních druhů ryb do rybářských revírů a prosazovat využívání druhů původních, především z místních populací nebo jednoho povodí; zamezit vysazování nadměrného počtu ryb do toků; omezit odlov elektrickým agregátem na minimum a zcela vyloučit jeho použití v období rozmnožování vranek, raků a případně dalších vyskytujících se zvláště chráněných druhů živočichů)

Navrhované zásady

- navrhovat a podílet se na zprůchodnění příčných překážek na tocích
- dodržovat pravidla zamezující přenosu nákazy „račího moru“ při pohybu kolem vodních toků a v nich, při manipulaci s vodou nebo rybami
- při rybářském využívání toků nepoškozovat významné vodní nebo na vodu vázané druhy

3.5. Vodní hospodářství

Charakteristika problematiky

Mezi významné vodní toky na území CHKO Blanský les patří Vltava a její přítoky Polečnice a potoky Chvalšinský a Křemžský. Velikostí průtoků i významem výrazně vyniká řeka Vltava, která však svým průběhem tvoří pouze jihovýchodní hranici CHKO Blanský les v délce 12 km. Vltava v tomto úseku vytváří typické zakleslé meandry a protéká hlubokým kaňonovitým údolím.

Většina toků v CHKO byla v minulosti upravována melioračními zásahy z důvodů intenzifikace hospodaření v povodích. Průvodním jevem narušených odtokových poměrů je degradace a ústup původních přírodních a přírodě blízkých společenstev, snížení druhové rozmanitosti, ztráta samočisticí schopnosti vody i ztráta ekologické stability v prostředí vodních koryt i v jejich břehových a příbřežních zónách. Nejvíce poškozena jsou povodí významných vodních toků Křemžského a Chvalšinského potoka a jejich přítoků.

Stupeň poškození odtokových poměrů vytváří stěžejní vodohospodářskou problematiku území CHKO.

Vodní nádrže jsou v území CHKO Blanský les zastoupeny omezeným počtem malých až středních rybníků. Jejich funkce je krajinnotvorná, rybochovná, dočišťovací, zčásti i rekreační.

V posledních letech byla na území CHKO Blanský les realizována řada rybníků – byl obnoven Podnovoveský rybník a vybudována řada nových menších nádrží. Dále byla

provedena komplexní revitalizace povodí potoka Borová s cílem celkového zlepšení přírodního prostředí (projekt byl financován z Programu revitalizace říčních systémů).

Dlouhodobý cíl

- krajina se zvýšenou přirozenou retenční schopností povrchových i podpovrchových vod zajišťující příznivý stav vodních a na vodu vázaných ekosystémů a druhů,
- šetrné využívání stávajících vodních toků a vodních ploch s cílem zachovat charakter krajinného rázu a ekologickou hodnotu biotopů vázaných na tekoucí i stojaté vody vč. migrační propustnosti

Navrhovaná opatření

- iniciovat u správců vodních toků realizaci revitalizačních opatření, zejména vodních toků v zemědělsky využívané Křemžské kotlině – potoky Křemžský v úseku mezi obcemi Brloh a Křemže, Olešnice, Chlumský. Dále pak zejména potoky Chmelenský, Janský, Lhotecký, přítok Chlumského potoka z Loučeje, Lesák, Střemilský, Zrcadlový (sedimentační nádrž), Kycovský, Lazecký, Vyšenský (protipovodňová opatření a zadržení vody v krajině)
- aktualizovat informace o všech vodních tocích – geomorfologie toku v jeho jednotlivých částech včetně přítoků, břehové porosty, oživení toku (s důrazem na zvláště chráněné druhy), aktualizovat informace o stavu všech vodních nádrží (složení břehových porostů, charakter dna, hospodářské využití, zvláště chráněné druhy apod.)
- iniciovat odstranění migračních překážek na tocích, přednostně zejména v úsecích s výskytem populací významných druhů ryb i bezobratlých (zejména na vodohospodářsky využívaném Křemžském potoce)
- získávat informace o kvalitě vodních toků a ploch od příslušných úřadů (vodoprávní úřady, ČIŽP aj.)
- iniciovat a podporovat vytváření krajinářských prvků, které přeruší dráhu plošného odtoku vody z území v podobě střídání polních kultur, zasakovacích pásů, příčných mezí a remízků, pro snížení erozního zatížení těchto pozemků a zlepšení kvality vody v tocích Křemžské kotliny
- prosazovat taková protipovodňová opatření, která nepoškozují ochranná cenná lokality, podporovat přirozenou retenci vody v krajině
- spolupracovat s vodoprávními úřady na zajištění kvality povrchových i podzemních vod na území CHKO a na odstranění zdrojů znečištění v širším okolí

Navrhované zásady

- provádět zásahy vedoucí ke zlepšení kvality vod – výstavba kanalizace a ČOV v menších obcích, revitalizace vytipovaných vodních toků, odstraňování zdrojů znečištění apod.
- v rámci procesu územního plánování chránit dostatečný prostor pro vodní tok (širší proměnlivý profil s nízkými břehy), říční a potoční nivy a jiná přírodní území významná z hlediska rozlivu povodňových vod před další urbanizací, stávající nevhodné způsoby využití těchto území postupně eliminovat; účinně kombinovat zájmy ochrany přírody a ochranu před povodněmi
- upřednostňovat samovolné renaturační procesy u dříve upravených vodních toků (oproti běžné údržbě toků) zejména mimo zastavěná území obcí a preferovat taková opatření, která diverzifikují morfologicky jednotvárná koryta a vytvářejí úkrytové a rozmnožovací biotopy pro vodní živočichy (proměnlivý členitý profil koryta toku, podpora alternativních úprav)
- zachovávat a obnovovat přirozený charakter vodních toků a mokřadů, zejména mimo zastavěná území obcí s využitím procesu přirozené renaturalizace toků
- nevytvářet ve vodních tocích umělé migrační bariéry, nepodporovat budování malých vodních elektráren
- odstraňování povodňových škod provádět pouze tak, aby nedocházelo k poškozování toků jako významných krajinných prvků a snižování jejich funkce v systému ekologické

- stability; k opravám a stabilizaci koryt používat jen přírodní materiály (např. těžký kamenný zához)
- při realizaci protipovodňových opatření preferovat přírodě blízká opatření (revitalizace povodí malých vodních toků, výstavba a obnova malých vodních ploch, remízů, mezí, mokřadů apod.) oproti opatřením čistě technickým (poldry, přehrady, protipovodňové zdi)
 - případná technická protipovodňová opatření směřovat mimo lokality se zvýšenou přírodní hodnotou (zejména MZCHÚ, ZCHD, I. zóna)
 - při realizaci protipovodňových opatření postupovat v koordinaci s komplexními pozemkovými úpravami
 - zajišťovat realizace drobných vodních ploch, zejména tůní, stavbu malých vodních nádrží a rybníků s ohledem na utváření terénu, začlenění do krajiny, zachování nebo zvýšení druhové diverzity území a vhodnou (z hlediska přírodních hodnot) úpravu břehů a litorálních pásem
 - nepodporovat vytváření vodních nádrží s využitím k intenzivnímu chovu ryb nebo ptáků
 - při zvyšování retenční kapacity rybníků jejich odbahňováním dbát na to, aby opatření nebylo na úkor jejich biologické hodnoty, zejména pokud jde o rozsah a kvalitu litorálních porostů
 - zachovávat a obnovovat přirozenou strukturu a skladbu břehových porostů (druhová a věková rozmanitost, zapojené porosty s keřovým patrem aj.), vzájemnou spoluprací správců vodních toků a povodí, příp. obcí
 - při péči o břehové porosty je zachovat v maximální míře, průběžnou obnovu (při respektování geografické původnosti dřevin) a postupné zvyšování jejich druhové a věkové diverzity provádět za respektování ekologických a estetických hledisek
 - případné změny vodárenského využití toků v oblasti (stavby vodárenských nádrží, odběry vody nebo změny kapacity jímání apod.) posuzovat z hlediska negativního zásahu do přírodního prostředí a hodnot krajinného rázu
 - využívat vyšší technologie čištění odpadních vod, dodatečné stupně čištění pasivními prvky (zemní/pískový filtr, biorybník, kořenová ČOV) především u obytných objektů situovaných v horních částech povodí, na málo vodních tocích a na ochránářsky cenných lokalitách
 - zvyšovat kvalitu vod budováním obecních ČOV a realizací kvalitních projektů čištění odpadních vod, podporovat následné používání vody, kořenové ČOV nebo biologické rybníky, budovat kanalizace v obcích (zejména Český Krumlov – část Vyšný)
 - realizovat takové využívání ZPF, včetně podpory vhodných agrotechnických metod, aby nedocházelo ke snižování kvality povrchových i podzemních vod, případně došlo k jejímu zlepšení

3.6. Výstavba

Charakteristika problematiky

Tradiční lidská sídla i jednotlivé stavby harmonicky zakomponované do přírodního rámce jsou součástí krajinného rázu, který je jedním z předmětů ochrany CHKO.

Na území CHKO Blanský les leží, nebo svým územím zasahuje, 19 obcí, samotných sídel se zde však nachází přes padesát. Jde většinou o malé vsi, pouze pět přesahuje 500 obyvatel. Většina sídel je založena kolem obdélníkové nebo čtvercové návsi, pro vyšší polohy jsou charakteristické malé skupiny s rozvolněnou nepravidelnou zástavbou velkých usedlostí. Typickým znakem oblasti je řada samot, zakládaných uprostřed zemědělských pozemků.

V Blanském lese se prolínají tři hlavní typy venkovských staveb. Nejčastěji jsou stavby přízemní, v průčelí se dvěma trojúhelníkovými štíty spojenými zdí s branou, mají velice prosté dekorace. V místech s dříve německým obyvatelstvem bývají domy dvoupodlažní, často s valbovou střechou. Ze severu sem zasahuje vliv blatského selského baroka s obloučkovými či volutovými štíty.

Kromě jednotlivých památkově chráněných staveb byly v CHKO vyhlášeny také vesnické památkové rezervace Holašovice (v roce 1999 zápis do fondu UNESCO)

a Vodice, vesnické památkové zóny Dobčice, Lipanovice, Třešňový Újezdec a Zlatá Koruna, městská památková zóna Chvalšiny a archeologická rezervace keltské oppidum u Třísova.

Řada obcí byla v minulosti narušena zejména výstavbou předimenzovaných zemědělských areálů. Nevhodnými novostavbami byly v minulosti poškozeny především bývalé střediskové obce. Chatové osady místy vytvářejí souvislou zástavbu. Novým jevem je rozšiřování rozptýlené zástavby kolem obcí a budování satelitních sídlišť rodinných domků, novostavby vykazují tendence k panevropské katalogové architektuře a používání nevhodných materiálů.

Zásadním nástrojem pro regulaci stavební činnosti je územně plánovací dokumentace, všechny obce v CHKO mají schválený územní plán.

Dlouhodobý cíl

- uchování volné krajiny bez zástavby
- zachování hustoty zástavby v lokalitách s roztroušenou zástavbou
- zachování tradičního rázu obcí, nenarušeného cizorodými prvky, rozvoj obcí v souladu s udržením jejich hodnot včetně místně typické urbanistické struktury a charakteru zástavby (půdorys staveb, hustotu zástavby, typické hmotové poměry zástavby)

Navrhovaná opatření

- poskytovat ÚAP související s ochranou přírody a krajiny do územních plánů (zonace CHKO, MZCHÚ včetně ochranných pásem, EVL, ÚSES, lokality výskytu ZCHD atd.), prosazovat respektování limitů OPK v územních plánech a zachování migrační prostupnosti krajiny, cenných biotopů, hodnot krajinného rázu a přírodních funkcí krajiny
- spolupracovat s obcemi, pořizovateli a zpracovateli ÚPD na maximálním zapracování pravidel k zachování hodnot tradiční zástavby a krajinného rázu do územně plánovací dokumentace s využitím studie Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blanský les z roku 2015 (viz kap. 2.12.)
- zajistit dobrou informovanost státní správy a samosprávy a projektantů o ochraně krajinného rázu a z ní vyplývajících požadavcích AOPK ČR v oblasti výstavby, zástupcům obcí předávat aktuální informace a materiály k problematice ochrany krajinného rázu obcí, případně poskytovat poradenskou činnost v oblasti krajinného rázu a tradiční zástavby v jednotlivých sídlech (viz kap. 2.14.)
- zvyšovat povědomí obyvatel o tradiční zástavbě a jejích hodnotách (viz kap. 2.14.)
- vydat informační brožuru s příklady vhodných staveb (podle Regulativů pro výstavbu a přestavbu na území CHKO a regulativů Preventivního hodnocení krajinného rázu v CHKO Blanský les)

Navrhované zásady

- při přípravě stavebních záměrů dbát na dodržení zásad ochrany krajinného rázu, respektování měřítka a formy dochované zástavby, postupovat podle Regulativů pro výstavbu a přestavbu na území CHKO a vycházet ze zásad stanovených pro zóny ochrany krajinného rázu Preventivním hodnocením krajinného rázu (zóny přísné, zpřísněné a běžné ochrany, kategorizace obcí) (viz kap. 2.12.)
- v krajinářsky cenných územích (zóny zpřísněné ochrany dle Preventivního hodnocení krajinného rázu) používat tradiční architektonické prvky
- zachovat volnou krajinu bez výstavby, nezahušřovat rozptýlené osídlení samot a jejich souborů; novou výstavbu ve volné krajině minimalizovat na stavby prokazatelně nezbytné pro lesnictví, zemědělství, vodní hospodářství, ochranu přírody, výjimečně pro turistiku (mimo I. zónu)
- nenarušovat tradiční ráz obcí výstavbou satelitních sídlišť rodinných domů, sídla rozvíjet po etapách jako souvisle urbanizované celky s ohledem na kulturně historické hodnoty sídel a krajinného rázu; pro rizikové zóny zpracovávat regulační plány s vhodnou parcelací pozemků, orientací staveb a obnovou zeleného okraje sídel (viz kap. 2.12.)
- při územním plánování důsledně vyhodnocovat využití stávajících zastavěných a zastavitelných ploch a podle toho plánovat další rozvoj

- návrhy nových zastavitelných ploch směřovat pouze na pozemky zařazené do III. zóny CHKO, mimo pohledové horizonty a okraje lesních pozemků, respektovat charakter a urbanistickou strukturu sídel
- zachovat kulturní dominanty (chránit je před poškozením a znehodnocením v důsledku další zástavby)
- novostavby a přestavby provádět v kontextu typických venkovských objektů v daném místě (měřítko, umístění a proporce jednotlivých staveb)
- při přestavbách provádět úpravu narušených objektů tak, aby se obnovil vzhled hmotově jednoduchých venkovských objektů a udržet tradiční vzhled stávajících staveb, zejména u souborů usedlostí na samotách
- zachovat typickou orientaci objektů v daném místě, způsob osazení objektu v terénu, výškovou hladinu, respektovat měřítko sousedních budov
- z důvodu ochrany krajinného rázu (obrazu sídla v krajině) používat tradiční barvy fasády a střešních krytin (viz kap. 2.12.)
- při návrzích venkovního osvětlení využívat technická řešení snižující světelné znečištění
- minimalizovat zásahy do terénu, plynule zapojovat novostavby do terénu, minimalizovat vznik zpevněných ploch
- dokončovat sadové úpravy v okolí nových staveb, využívat místně přirozené druhy doprovodné zeleně
- technickou infrastrukturu umisťovat tak, aby byl respektován přírodní stav a ekologická funkce lokality (zeleň, cenné louky, mokřady) a kulturní hodnoty okolí (kvalitní tradiční stavby, drobná architektura)
- zachovat prostupnost krajiny, omezit nevhodné oplocování pozemků ve volné krajině (viz kap. 2.8.)

3.7. Doprava a inženýrské sítě

3.7.1. Doprava

Charakteristika problematiky

Hranice CHKO vede na jihozápadě a jihovýchodě zčásti po komunikacích I. a II. třídy, ale uvnitř CHKO je silniční síť tvořena převážně silnicemi III. třídy, účelovými komunikacemi a pouze jednou silnicí II. třídy. Pro velké živočichy žádná ze silnic nepředstavuje takovou migrační bariéru, aby bylo nutno přijmout opatření pro její zprůchodnění např. formou ekoduktů. V některých místech není vyřešené překonávání komunikací pro obojživelníky a pro drobné vodní živočichy v místech křížení s vodními toky. V posledních 10 letech se celkem výrazně rozšiřuje i síť zpevněných účelových komunikací, tj. zpevněných komunikací zajišťujících přístup k zemědělským pozemkům. Tyto komunikace jsou budovány v rámci schválených komplexních pozemkových úprav jako součást plánu společných zařízení a hrazeny z prostředků Ministerstva zemědělství.

Zimní údržba komunikací je přednostně prováděna použitím inertního materiálu. Výjimka pro zimní chemickou údržbu komunikací je povolena na poměrně velkém počtu silnic. Jedná se o komunikace s vyšším dopravním významem – II. třídy a výjimka je udělena i na krátké problematicky sjízdné úseky komunikací III. třídy. Její rozsah není plně využíván – pro chemický posyp jsou definovány situace, za nichž lze výjimečně tento způsob údržby aplikovat (kalamitní situace, náledí). Zimní údržba komunikací včetně chemického ošetření nepředstavuje z hlediska ochrany přírody a krajiny zásadní problém.

Možnosti parkování menšího množství vozidel jsou v CHKO běžně ve všech obcích. Problémy s kapacitou parkování v letní sezóně v turisticky atraktivních místech (Holašovice, klášter Zlatá Koruna, nástupní místa k hradu Dívčí Kámen – Holubov a Třísov a ke Kleti – Krásetín a Vyšný) byly řešeny vybudováním záchytných parkovišť na okrajích zmíněných obcí.

Trvale je třeba věnovat pozornost jednáním o dopravních koncepcích regionu, aby při snaze o zlepšení parametrů dopravy mezi Českými Budějovicemi a Šumavou

nedošlo k nevratnému narušení přírody a krajiny v CHKO. Příkladem je znovu diskutovaná varianta severního obchvatu Českého Krumlova, jež zasahuje do CHKO.

Železniční doprava zasahuje do CHKO málo frekventovanou tratí č. 194 procházející východní částí CHKO, která v současné době prochází rekonstrukcí s cílem optimalizace provozu. Aktuálně nepředstavuje železniční doprava problém z hlediska ochrany přírody.

Dlouhodobý cíl

- udržení cestní sítě a jiných dopravních staveb v rozsahu nenarušujícím krajinný ráz a přírodní prostředí a nevytvářejícím migrační bariéry
- udržení chemické údržby komunikací v rozsahu nepoškozujícím vegetaci podél komunikací

Navrhovaná opatření

- posuzovat přeložky, směrové úpravy a rekonstrukce silnic a budování odstavných míst (včetně vybavení) ve vztahu k územním plánům obcí v podobě nenarušující krajinný ráz a lokality s chráněnými přírodními fenomény (viz kap. 2.12.)
- spolupracovat s obcemi a Správou a údržbou silnic na omezování likvidace doprovodné zeleně podél komunikací při zohlednění požadavků na bezpečnost provozu i ochranu zeleně a její význam v krajině, na údržbě doprovodné zeleně a uplatňování náhradní výsadby při vysazování nových a doplňování stávajících alejí (viz kap. 3.2.)
- u migračních tras obojživelníků zajistit v nejvíce exponovaných úsecích instalaci bariér a transfery v době tahu; na lokalitách, kde je to technicky možné, zvážit řešení trvalými zábranami a úpravami propustků (viz kap. 2.8.)

Navrhované zásady

- rekonstrukce či přeložky silnic II. a III. třídy realizovat tak, aby nedocházelo k narušení krajinného rázu, souvislých lesních komplexů, lokalit s chráněnými přírodními fenomény a migračních tahů živočichů (viz kap. 2.12. a 2.8.)
- dbát o zachování či zlepšení migrační prostupnosti území (propustky, podchody apod.),
- zachovat dosavadní způsob zimní údržby silnic
- chránit a doplňovat doprovodnou zeleň v okolí komunikací (viz kap. 3.2.)
- upřednostňovat pro letní ošetřování zelených pásů a okolí svodidel podél komunikací mechanické způsoby před používáním chemických prostředků

3.7.2. Technická infrastruktura a inženýrské sítě

Charakteristika problematiky

Území CHKO je protkáno volným vedením o maximálním napětí 22 kV, pouze podél Zlaté Koruny a Přísečné prochází linka 110 kV. Většina těchto distribučních soustav je vedena „vzdušným“ vedením, které se výrazně projevuje v krajině. Nové trasy vedení NN v obcích, především pro rozvojové lokality, a rekonstrukce dožívajících vedení jsou v posledních letech řešeny zemním kabelovým vedením. Tento postup přispívá k ochraně krajiny a kulturně historických prvků v sídlech, i když může také znamenat ohrožení vysoké zeleně.

Stav telekomunikačních sítí v posledních letech prochází etapou spíše zdokonalování stávajících zařízení než budování nových. Střety s ochranou krajinného rázu v případě stožárů telekomunikačních sítí se v současné době neobjevují.

Po obvodu CHKO procházejí dvě větve vysokotlakého plynovodu, v přípravě je výstavba tranzitního vysokotlakého plynovodu, jehož trasa se dotýká západního okraje CHKO u Smědče. Další záměr vysokotlakého plynovodu uvažuje napojení Brloha z větve VTL plynovodu od Hracholusk. Většina obcí v CHKO je plynofikována.

Dálkové zásobování teplem (zejména Českého Krumlova) je řešeno energií z Energobloku Domoradice. V roce 2010 zahájila společnost Carthamus rekonstrukci zdroje na výtopnu na biomasu v kombinaci s uhlím a dosud pracuje ve zkušebním provozu. Provoz výtopny ovlivňuje okolí dopravní zátěží či vypouštěním oteplené vody.

Na rozdíl od jiných oblastí není Blanský les předmětem zájmu o výstavbu větrných elektráren. V uplynulých letech se objevovaly záměry elektráren fotovoltaických. Naprostá většina byla zamítnuta pro střet s ochranou krajinného rázu. Výjimkou jsou malá zařízení v zastavěných částech sídel.

Zásobování obcí pitnou vodou je řešeno převážně z místních zdrojů. Na území CHKO Blanský les je vybudována rozvinutá síť malých místních vodovodů pro veřejnou potřebu a jen v menším rozsahu je zásobování pitnou vodou zajištěno z větších vodovodních systémů nadmístního významu.

Kanalizační síť s fungující čistírnou odpadních vod je v činnosti především ve větších sídlech. V ostatních menších sídlech (cca pod 300 EO) je řešení chybějících nebo neúplných veřejných kanalizací a ČOV z ekonomických důvodů stále časově vzdálené (přestože se s ním i nadále počítá).

Dlouhodobý cíl

- vyhovující technická vybavenost sídel a obcí umožňující jejich rozvoj a zároveň zásadně nenarušující krajinný ráz a respektující zájmy ochrany přírody

Navrhovaná opatření

- regulovat výstavbu dalších bodových a liniových prvků technického charakteru (nadzemní vedení vysokého napětí, vysílače apod.) tak, aby nedocházelo k narušení krajiny či nebyly negativně ovlivněny přírodní hodnoty; záměry přednostně směřovat mimo území CHKO
- koncepčně včas řešit a regulovat síť technické infrastruktury v rámci územně plánovací dokumentace, zejména vedení plynovodu kolem Smědečku, napojení Brloha z větve plynovodu od Hracholusk a nové vedení VVN
- v procesu územního plánování hodnotit a posuzovat návrhové plochy pro technickou a dopravní infrastrukturu s tím, že lze pro tento účel definovat plochy nevhodné (z důvodu ochrany krajinného rázu, výskytu ZCHD apod.) (viz kap. 2.7., 2.8. a 2.12.)
- u staveb vysílačů a stožárů uplatňovat požadavek na sdílení technické infrastruktury více subjekty, (viz kap. 2.12.)
- podporovat budování odpadní kanalizace a čistíren odpadních vod v obcích
- nepodporovat nové vodní elektrárny na území CHKO (viz kap. 2.8. a 3.4.)

Navrhované zásady

- minimalizovat výstavbu dalších bodových a liniových prvků technického charakteru v cenných územích (např. v MZCHÚ, I. a II. zóně CHKO, v místech, kde mohou být ovlivněny krajinný ráz a chráněné druhy), pro umístění zařízení (anténní aj. systémy) využívat přednostně stávající výškové objekty a průmyslové či zemědělské areály, vyhýbat se pohledově exponovaným polohám, nově budované stožáry umísťovat tak, aby byla část jejich konstrukce zakrývána lesními porosty (viz kap. 2.12.)
- při stavbě nebo instalaci nových a rekonstrukcích starých rozvodů elektrického vedení NN a telekomunikačních rozvodů v obci je umísťovat pod zem, v případech „vzdušného“ vedení volit vhodný typ, způsob vrcholového značení z důvodů bezpečnosti leteckého provozu a umístění s ohledem na krajinný ráz a přírodní hodnoty a ochranu ptáků před střety s elektrickým vedením (viz kap. 2.8. a 2.12.)
- pro vedení dalších inženýrských sítí (plyn, voda) se pokud možno vyhýbat MZCHÚ a dalším cenným územím, využívat již zastavěných částí území
- záměry na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů plánovat tak, aby nebyly ve střetu s ochranou krajinného rázu a přírodě blízkých ploch (viz kap. 2.8. a 2.12.)
- při zavádění alternativních zdrojů energie (větrná, sluneční, biomasa, bioplyn) postupovat v souladu s územně plánovací dokumentací a na základě vyhodnocení všech vlivů na přírodu a krajinu
- chránit a doplňovat doprovodnou zeleň komunikací při zohlednění požadavků na bezpečnost provozu (viz kap. 3.2.)

- umístování solárních panelů směřovat výhradně do stávajících uzavřených průmyslových nebo zemědělských areálů a na střechy domů, pokud tím nedojde k negativnímu ovlivnění krajinného rázu (viz kap. 2.12.)
- podporovat dobudování chybějících ČOV a kanalizačních řadů ve všech obcích na území CHKO (viz kap. 3.5.)

3.8. Průmysl

Charakteristika problematiky

Na území CHKO Blanský les se nenachází žádný významný průmyslový podnik, který by svou výrobou zásadně ovlivňoval životní prostředí, s výjimkou lomu Kámen a písek v Plešovicích a spalovny Carthamus – Energoblok v Domoradicích. Většina výrobních objektů je soustředěna do průmyslové zóny Domoradice na severovýchodním okraji Českého Krumlova u hranice CHKO. Menší výrobní zóna je v Mříči v návaznosti na železniční trať. Průmyslové podniky jsou všechny situovány na území III. zóny CHKO.

Vliv provozu těchto závodů (zejména emisí) je příležitostně monitorován a vyhodnocován příslušnými orgány státní správy.

Jisté problémy působí dopravní zatížení, zejména doprava kamene z lomu v Plešovicích a velké dopravní zatížení průmyslové zóny Domoradice.

Dlouhodobý cíl

- zachování přírodních hodnot a typického charakteru krajiny, při zohlednění kulturních, hospodářských a sociálně ekonomických potřeb obyvatel území CHKO

Navrhovaná opatření

- v procesu územního plánování usměrňovat vymezení ploch pro výrobní a průmyslové aktivity s ohledem na kvalitu a význam přírodních a přírodě blízkých ploch a krajinný ráz území, chránit před nimi především volnou krajinu (viz kap. 2.12. a 3.6.)
- uplatňovat při regeneraci, případně rekultivaci, nevyužívaných výrobních a zemědělských areálů (brownfields) požadavky na zřetelné vymezení nového způsobu užívání území, případně dbát na kvalitní zpracování rekultivačních plánů se stanovením požadovaného cílového stavu území
- podporovat ve spolupráci s obcemi přednostně rozvoj činností spojených s místními tradicemi, kulturou, turistickým ruchem s vazbou na kulturně historický vývoj území
- podporovat provozy zhodnocující v maximální míře místní suroviny a obnovitelné zdroje
- pokračovat ve sledování vlivu průmyslových závodů a těžby na přírodu CHKO
- v územních plánech obcí prosazovat umístování drobných průmyslových provozoven a ostatních výrobních zařízení výhradně v přímé návaznosti na sídelní útvary, přednostně v určených zónách a nevyužívaných zemědělských a průmyslových objektech

Navrhované zásady

- nové průmyslové, výrobní či zemědělské objekty situovat přednostně do opuštěných areálů a do III. zóny CHKO; u stávajících staveb pokud možno snížit negativa vlivu na krajinný ráz (výsadby v okolí podniku apod.) (viz kap. 2.12. a 3.6.)
- nové či přestavované podniky hmotově i materiálně přizpůsobovat charakteru zástavby v daném místě a dbát na zachování krajinného rázu
- rozvíjet činnosti spojené s místními tradicemi, kulturou, turistickým ruchem s vazbou na kulturně historický vývoj území

3.9. Zacházení s odpady

Charakteristika problematiky

Na území CHKO Blanský les se v současnosti nenachází žádná povolená skládka. Veškerý komunální i tříděný odpad se odváží za hranice CHKO. Výjimkou jsou tzv. kompostárny, které vznikají při jednotlivých obcích, pro potřeby recyklace biologického odpadu.

V průběhu období platnosti předchozího plánu péče bylo v území zrekultivováno několik černých skládek, problémem ale zůstávají často neodborně prováděné biologické rekultivace včetně jejich zabezpečení proti erozi. Dalším problémem jsou nepovolené skládky (zejm. sutí), které představují jak možný zásah do krajinného rázu území, tak do biotopů druhů.

Dlouhodobý cíl

- území CHKO Blanský les bez skládek komunálního nebo tříděného odpadu

Navrhovaná opatření

- nadále evidovat a sledovat lokality starých ekologických zátěží, zejména starých skládek odpadů (skládka Holubov – Bořinka, dále pak skládky Brloh, Křemže – pod ZŠ, Chvalšiny, Vyšný)
- spolupracovat s dotčenými státními i samosprávnými úřady při odstraňování nelegálních skládek, předcházet jejich vzniku informováním občanů, kam odpady ukládat, a včasným podchycením vznikajících skládek (viz kap. 2.14.)
- pokračovat v pravidelných jarních akcích organizovaných pro dobrovolníky a veřejnost a zaměřených na úklid celého území CHKO (viz kap. 2.14.)

Navrhované zásady

- na území CHKO neumisťovat žádné skládky TKO
- zajistit průběžně úklid nepovolených skládek a předcházet jejich vzniku např. zvýšenou informovaností občanů kam odpady ukládat
- při likvidaci starých nelegálních skládek TKO upřednostňovat biologickou rekultivaci zvyšovat míru recyklace a rozšiřovat nabídku separovaného sběru odpadu pro občany

3.10. Těžba nerostných surovin

Charakteristika problematiky

Na území chráněné krajinné oblasti Blanský les leží celkem osm registrovaných ložisek nerostných surovin. Zřízeny zde byly tři dobývací prostory a tři chráněná ložisková území. V současnosti se povrchově těží stavební kámen v lomech Plešovice a Zrcadlová Huť. Společným znakem obou ložisek je dlouhodobá perspektiva těžby ve vyhlášených dobývacích prostorech přesahující návrhový horizont plánu péče (při současné výši těžeb cca 650 tis. t jsou stanoveny na téměř 150 let). Těžba je povolena do roku 2032 v současně roztěžených prostorech dle schválených POPD. V současné době je těžba na ložisku Zrcadlová huť na základě dohody s AOPK ČR omezena a těží se zde cca 10 tis. t. ročně.

Na ložiskách grafitu Český Krumlov a Lazec byla těžba zastavena z důvodu úpadku firmy Grafitový důl. Minulá dobývací činnost se projevuje na povrchu propadovým pásmem. Vzhledem k tomu, že zde neproběhla žádná sanace po těžbě, je celé území značně rizikové. Činnost jediného vápencového lomu na území CHKO byla ukončena v roce 1994, zbytkové zásoby byly odepsány. Většina ložisek karbonátů představuje z přírodovědného hlediska mimořádně cenné lokality.

Dlouhodobý cíl

- území CHKO bez těžby nerostných surovin a s revitalizovanými vytěženými lokalitami

Navrhovaná opatření

- chránit krajinu před případnými záměry otvírky nových povrchových těžeben (viz kap. 2.12.)
- aktualizovat zhodnocení surovinového potenciálu v CHKO jako podklad pro rozhodování o využití nerostných surovin a redukci dopadů jejich těžby na CHKO
- prosazovat redukci dobývacích prostorů Chvalšiny a Plešovice a odpis zásob východní (disjunktní) části ložiska Chvalšiny – Zrcadlová Huť
- prosazovat zrušení DP, CHLÚ a odpis zásob ložisek grafitu, karbonátových surovin a živcové suroviny na celém území CHKO
- podpořit realizaci rekultivačních projektů na ložiscích Lazec – Křenov a Český Krumlov – Městský vrch

Navrhované zásady

- rekultivovat vytěžené lokality bez zavážení lomů (ani inertním materiálem či ornici) a bez výsadeb stanovištně nepůvodních druhů (viz kap. 2.9.)
- upřednostňovat biologické rekultivace lomů před technickými, maximálně využívat přírodních pochodů (samovolná či částečně řízená sukcese)

3.11. Rekreace

Charakteristika problematiky

Území CHKO Blanský les je díky harmonické a různorodé krajině oblastí rekreačně velmi využívanou. Atraktivitu oblasti pro návštěvníky ještě zvyšují historické památky v CHKO nebo její těsné blízkosti (např. Český Krumlov – památka UNESCO, klášter Zlatá Koruna), zachované soubory lidové architektury (např. Holašovice – památka UNESCO) a snadná dostupnost z Českého Krumlova i Českých Budějovic.

Chatová rekreace území CHKO zasáhla jen v několika lokalitách. Je soustředěna zejména v údolí Křemžského potoka a Vltavy a na severu CHKO (např. v okolí Jankova a Kvítkovic). Chalupaření jako nejpřijatelnější forma individuální pobytové rekreace je rozmístěno v podstatě na většině území CHKO (např. Brložsko a u západní hranice CHKO).

Menší zemědělské farmy a chalupářské využití starších stavení dávají prostor pro rozvoj agroturistiky.

S rozvojem cestovního ruchu došlo i k rozvoji stravovacích a ubytovacích služeb, které jsou ve velké míře umístěny v zastavěných částech sídel a jejich vliv na přírodu a krajinu je minimální.

Hlavní celoroční rekreační aktivitou je pěší turistika, která je soustředěna především v masivu Kletě, Kluku a v krajinářsko-historicky atraktivním okolí zříceniny hradu Dívčí Kámen. Ze sezónních sportovně rekreačních aktivit je nejvíce rozšířena vodní turistika (vodáctví). Z vodních toků Blanského lesa je pro tuto aktivitu využívána pouze řeka Vltava. Mezi další vyhledávané sportovně rekreační aktivity patří cykloturistika využívající cca 170 km značených cyklotras doplněných na vhodných místech mapami a informačními tabulemi. Při příhodných sněhových podmínkách je oblíbené běžecké lyžování. Vyznačeno je přes 50 km běžeckých stop, z toho cca 30 km tras je v masivu Kletě.

K problémům z hlediska ochrany přírody dochází především na nejvíce navštěvovaných místech v masivu hory Kletě a v kaňonu Vltavy v oblasti Dívčího Kamene. V obou lokalitách se projevují negativní důsledky nadměrné návštěvnosti (např. sešlap vegetace, eroze, znečištění odpadky).

Dlouhodobý cíl

- rekreační, turistické a sportovní využívání území CHKO bez negativních dopadů na přírodu a krajinu

Navrhovaná opatření

- podporovat rekonstrukce a další údržbu turistických tras a usměrňovat návštěvníky tak, aby nedocházelo k poškozování přírodních hodnot území
- podporovat údržbu, příp. zlepšení infrastruktury na stávajících cykloturistických trasách a usměrňovat cykloturistiku na vyznačené trasy
- spolupracovat s Klubem českých turistů při návrzích vedení značených tras včetně tras pro běžecké lyžování (viz kap. 2.14.)
- podporovat různé formy agroturistiky
- v případě zájmu aktivně spolupracovat na vytipování vhodné trasy pro vedení hiposteze
- při dodržení zásad ochrany krajinného rázu umožnit budování rekreačních zařízení rekonstrukcí nevyužívaných objektů v zastavěném nebo zastavitelném území obcí (viz kap. 2.12. a 3.6.)
- spolupracovat na aktualizacích vydaných naučných a propagačních materiálů a účelových map k podpoře a zároveň usměrnění turistického ruchu (viz kap. 2.14.)

Navrhované zásady

- budování rekreačních zařízení s větší kapacitou navrhovat jen v sídlech (mimo volnou krajinu)
- pro nové ubytovací kapacity rekonstruovat případně adaptovat stávající objekty, zachovat jejich případné historické a architektonické hodnoty a dbát na nenarušení krajinného rázu místa (viz kap. 2.12. a 3.6.)
- rozvíjet různé formy agroturistiky
- udržovat značení a vybavení (např. odpočívadla a posezení) stávajících turistických tras, cyklotras a běžkařských stop a jejich vedení mimo lokality cenné z hlediska ochrany přírody, případné návrhy na změny vedení či vybavení konzultovat s AOPK ČR
- udržovat terénní informační systém a udržovat z pohledu ochrany přírody a krajiny a interpretace přírodních a krajinných hodnot CHKO vhodnou sítí naučných stezek

4. Závěrečný přehled prioritních úkolů

- na základě inventarizačních průzkumů zpracovat návrhy a vyhlásit PP Ochozňák, PP Vyšenský mokřad, PP Lazecký vrch; u stávajících MZCHÚ vyřešit jejich zanesení do katastru nemovitostí (zaměření nebo přehlášení s vymezením dle parcel)
- zajistit údržbu xerothermních trávníků a skalních společenstev na českokrumlovských vápencích a v údolí Vltavy – pastva skotu, koní, ovcí a koz, odstraňování dřevin, kosení
- zajistit pravidelnou sečí údržbu mezofilních i vlhkých luk (především s výskytem významných druhů rostlin)
- sledovat populace zběhovce jehlancovitého (*Ajuga pyramidalis*) a v případě negativních trendů zahájit aktivní zásahy na lokalitě (narušování drnu, výřez apod.); pravidelně udržovat lokality hořečku českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*)
- chránit biotopy výskytu významných druhů živočichů (zejména denních motýlů) a zajistit řízenou péči o ochránářsky cenné lokality; vhodné lokality (NPR Vyšenské kopce, PP Cvičák) udržovat proti plošnému zarůstání (výřez dřevin, kosení), kosit ochránářsky cenné luční porosty (PP Provázková louka)
- provést inventarizační průzkumy významných druhů i společenstev v CHKO, zejména taxonomických skupin, které nebyly dosavadními výzkumy dostatečně pokryty (savci, obojživelníci a plazi, bezobratlí)
- podporovat vlastníky lesa při pěstování druhově bohatých porostů, zejména při používání jedle místního ekotypu a zavádění a následném udržení vtroušených dřevin přirozené skladby (v závislosti na stanovištích zejména jilmu, javorů, lípy, třešně, jeřábu)
- ve spolupráci s vlastníky lesa zachovat část starých porostů s přírodě blízkou druhovou skladbou do vyššího věku (cca 200 let)
- podporovat šetrné hospodaření na zemědělské půdě (zapojení do agroenvironmentálních programů, ekologické zemědělství) s cílem vytvoření druhově a stanovištně pestré zemědělské krajiny
- iniciovat realizaci revitalizačních opatření, zejména vodních toků v zemědělsky využívané Křemžské kotlině
- chránit krajinu před pronikáním výstavby do volné krajiny a narušováním tradičního rázu obcí
- v rámci práce s veřejností udržovat terénní informační systém, udržovat síť naučných stezek se zaměřením na ochranu přírody a krajiny

5. Seznam zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČIŽP – Česká inspekce životního prostředí
ČOV – čistírna odpadních vod
DP – dobývací prostor
EVL – evropsky významná lokalita
CHKO – chráněná krajinná oblast
CHLÚ – chráněné ložiskové území
k. ú. – katastrální území
KPÚ – komplexní pozemkové úpravy
LHP – lesní hospodářský plán
LS – lesní správa
LČR – Lesy ČR, s.p.
MVE – malá vodní elektrárna
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
MZe – Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MZP – minimální zůstatkový průtok
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody
NN – nízké napětí
NPR – národní přírodní rezervace
OOP – orgán ochrany přírody
OP – ochrana přírody
OPK – ochrana přírody a krajiny
ORP – obec s rozšířenou působností
POPD – plán otírky, přípravy a dobývání
PP – přírodní památka
PR – přírodní rezervace
SAPS – Single Area Payment Scheme (jednotná platba na plochu)
TKO – tuhý komunální odpad
TP – travní porost
TTP – trvalý travní porost
ÚAP – územně analytické podklady
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace pro výchovu, vědu a kulturu)
ÚP – územní plán
ÚPD – územně plánovací dokumentace
ÚSES – územní systém ekologické stability
VTL – vysokotlaký plynovod
VVN – velmi vysoké napětí
ZCHD – zvláště chráněný druh
ZCHÚ – zvláště chráněné území
ZPF – zemědělský půdní fond

Zkratky dřevin jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

6. Použitá literatura

- Albrechtová A. (1984): Inventarizační průzkum státní přírodní rezervace Bořinka. – Ms., 34 p. + příl. [Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov.]
- Albrechtová A., Albrecht J. & Urban F. (1987): Vegetační kryt SPR Vyšenské kopce. – Ms., 79 p. [Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov.]
- Allram R. (1881): Die Phanerogamen-Flora um Krummau. – Jahresber. Staatsobergymn. Krummau 8(1880–1881): 3–24.
- Anděra M. & Červený J. (1994): Atlas of distribution of the mammals of the Šumava mountains region (SW-Bohemia). Acta Sc. Nat. Acad. Sci. Boh., Brno 28(2–3): 1–111.
- Anonymus (2003): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech IX. – Sbor. Jihoč. Muz. Čes. Bud., Přír. Vědy 43: 106–110.
- Baťa L. (1933): Dosavadní výsledky zoologického výzkumu jižních Čech., České Budějovice. Nákladem vlastivědné společnosti jihočeské, 67 pp.
- Beneš J., Konvička M., Dvořák J., Fric Z., Havelda Z., Pavlíčko A., Vrabec V., Weidenhoffer Z. (eds.) (2002): Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I a II, SOM, Praha 2002.
- Beran M. (2014): Orientační mykologický průzkum lokality NPR Vyšenské kopce 2013 – 2014. – Ms., 168 p. + tab. + foto (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov).
- Boublík K., Žárník M. & Douda J. (2004): Vegetační stupňovitost Blanského lesa. – In: Polehla P. [ed.], Hodnocení stavu a vývoje lesních geobiocenóz. Sborník příspěvků z mezinárodní konference 15.–16. 10. 2004 v Brně, Geobiocenologické spisy, Brno, 9: 9–13 + 3 mapy na CD-ROM.
- Brabec J. (2004, 2005): Monitoring hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) v ČR, – ms., 17 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov).
- Brabec J. (2005): Současný stav rozšíření hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) v ČR; Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 40: 1–44
- Bureš J. (1992): Inventarizační průzkum drobných savců v CHKO Blanský les. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Bureš J. (1995): Inventarizační průzkum ptáků PR Vysoká Běta. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Bürger P. (1985): Zpráva o inventarizačním průzkumu drobných savců SPR Jaronínská bučina. – Rukopis, KSSPPOP v Č. Budějovicích, 8 s.
- Bürger P. (1987): Inventarizační průzkum SPR Jaronínská bučina. Hnízdní synusie ptáků v roce 1986. – Rukopis, KSSPPOP v Č. Budějovicích, 7 s.
- Bürger P. (2004): Inventarizační průzkum: Avifauna v PR Mokřad u Borského rybníka a v lokalitě Borský rybník v hnízdním období, IP 2/05. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Bürger P., Anděra M. & Zbytovský P. (1987): Savci Blanského lesa. Lynx (Praha), n.s. 23/1987: 5–42.
- Caisová L. (2002): Výskyt invazních rostlin *Impatiens glandulifera* L. a *Reynoutria japonica* Houtt. v kaňanu řeky Vltavy v úseku Rájov – samota u Cáby. – ms., 30 p. + příl. (matur. pr., depon. in: knihovna SOŠ OTŽP, Veselí nad Lužnicí)
- Čápková L. (2004): Rychlost rozkladu různého druhu rostlinného opadu a společenstva dravých roztočů. – 53 p. Bakalářská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

- Čáповá L. (2006): Účast společenstev dravých roztočů (Gamasida) na rozkladu dubového a bukového opadu – terénní experiment. – 63 p. Magisterská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Čejchan A. (1955): Rovnokřídlý hmyz (Orthoptera) státní přírodní rezervace u Českého Krumlova. Časopis Národního muzea, řada přírodovědná, 124: 142–144.
- Čelakovský L. (1883): Prodrómus květeny české. IV. – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 4, pp. 677–944, Praha.
- Čepa L. (2007): Náklady na sexuální rozmnožování terestrických orchidejí. Ms. In prep. (Bakal. pr., Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.).
- Dvořák L., Bufka L., Červený J. & Bürger P. (2001): Zimoviště netopýrů v Pošumaví (lokality ležící mimo CHKO Šumava). Vespertilio 5: 57–72.
- Dvořáková I. (1999): Management vegetace v NPR Vyšenské kopce. – ms., 58 p. + příl. (Dipl. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Př. Fak. UK Praha).
- Farkač J., Král D. & Škorpík M. (eds.), 2005: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech republic. Invertebrates. AOPK ČR, Praha, 760 pp.
- Filipová M. (2004): Změny vegetace xerothermních trávníků v NPR Vyšenské kopce a v okolí vlivem kosení, pastvy a odlesnění. – ms., 37 p. + příl. (Magister. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.).
- Flíček J. (1997): Střevlíkovití brouci z monitorovací plochy PR Holubovské hadce. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Fuka Z. & Flíček J. (1995): Fauna brouků (Coleoptera) vybraných čeledí v povodí potoka Borová u Chvalšín. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Fuka Z. (1992): Inventarizační průzkum vybraných skupin brouků v PR Vysoká Běta. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Fuka Z. (1995): Inventarizační průzkum vybraných skupin brouků v NPR Vyšenské kopce, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Gulich V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. – Preslia 84: 631–645.
- Halada J. & Halada M. (1992): Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera – Aculeata) SPR Vyšenské kopce u Českého Krumlova, Sbor. JČM v ČB, Přírod. Vědy, 32: 59–68.
- Hanč Z. (2004): Inventarizační průzkum denních motýlů NPR Vyšenské kopce, VaV, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Hanč Z. (2005): Denní motýli (Papilionoidea a Hesperioidea) Národní přírodní rezervace Vyšenské kopce. – Klapalekiana, 41: 33–42, 2005.
- Hanč Z. (2005): Mapování denních motýlů CHKO Blanský les v letech 2002–2005, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Haraštová M. (1996): Sukcese vegetace v kamenolomu Plešovice, možnost rekultivace odvalu. – ms., 14 p. + příl. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.).
- Hartvích P. & Šašková M. (1991): Ichtyofauna Křemžského potoka ovlivněna odběrem vody malými vodními elektrárnami v Křemži. Dep. Územní výbor ČRS ČB, 5 p.
- Holec J. & Beran M. (eds.) (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha, 24: 1–280.

- Chán V. (2009): Chánova floristická kartotéka jihočeské pobočky ČBS. – Ms. [Depon. in: Jihočeská pobočka ČBS, Jihočeské muzeum v Č. Budějovicích.]
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. [red.] (2008): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XIV. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 48: 89–107.
- Chlumská Z. (2008): Problematika expanze jasanu v NPR Vyšenské kopce. – Ms., 65 p. (Dipl. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Př. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Janáková J. et Janák R. (2013): Plán péče o přírodní památku Na Stráži na období 2014–2028. – Ms., 16 p. + příl. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Vyšný; ÚSOP, Praha)
- Jersáková J. (1996): Ekologické nároky Orchismorio, ms., 15 p. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Jersáková J. (1997): Ekologie opylování Orchis morio (Orchideaceae), ms. (Magister. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Jersáková J. 2007): Výsledky ručního opylování druhu Dactylorhiza incarnata, lokalita Borský rybník. Ms. – 1p. Zpráva o průběhu pokusu Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Jínová K. (2004): Rychlost rozkladu různého druhu rostlinného opadu a společenstva chvostostoků (Collembola). – 66 p. Bakalářská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Jínová K. (2006): Účast společenstev chvostostoků (Collembola) na rozkladu dubového a bukového opadu – terénní experiment. – 71 p. Magisterská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Jirout J. (2004): Rychlost rozkladu dubového a bukového opadu v závislosti na společenstvech půdních mikromycet a výškových vegetačních stupních. – 48 p. Bakalářská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Kletečka Z. & Čudan D. (2005): Inventarizační průzkum brouků Na stráži, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Kletečka Z. (2003): Inventarizace xylofágního hmyzu a možnost ochrany ohrožených skupin v PR Kleť, IP 1/03, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Kolektiv (1995): Kompletní biologické hodnocení v povodí potoka Borová, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Krafka Z. & Lippl L. (1991): Avifauna parku Červený dvůr. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Krombholzová Š. (1996): Sukcese vegetace na odlesněném Výřím vrchu v CHKO Blanský les. – ms., 11. + příl. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2011): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVII. – Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy 51: 73–88.
- Lepší M. (2007): Inventarizační průzkum z oboru botanika (cévnaté rostliny) na území bývalého vojenského cvičiště u Českého Krumlova. – Ms., 13 p. + tab. + foto. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Lepší M., Lepší P., Boublík K. & Kolář F. (2011): Reliktní výskyt Prunus fruticosa u Českého Krumlova. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 46: 231–250.

- Lepší P. (2008): Inventarizační průzkum PR Chrášťanský vrch a části navržené na rozšíření z oboru botanika. – Ms., 10 p. + 8 p. tab., 8 map., 2+4 foto., CD. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59, Český Krumlov a ÚSOP Praha)
- Lepší P. (2009): Inventarizační průzkum PR Ptačí stěna z oboru botanika. – Ms., 11 p. + 11 p. tab., 3 map., 2+4 foto., CD. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Vyšný 103, Český Krumlov a ÚSOP Praha)
- Lepší P. (2013): Inventarizační průzkum PP Výří vrch z oboru botanika. – Ms., 13 p. + 29 p. tab., 6 map., 107 foto., CD. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Vyšný 103, Český Krumlov a ÚSOP Praha)
- Lepší P., Janák R. & Vosátka T. (2013b): Plán péče o Přírodní památku Mokřad u Borského rybníka na období 2014–2023. – Ms., 21 p. + příl. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov, ÚSOP, Praha)
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. (eds) (2013a): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 503 p.
- Liška J. & Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). – Příroda 29: 3–66.
- Lodeová J. (1999): Chemismus a fototrofní mikrofóra v dendrotelmách Blanského lesa. – ms., 30 p. + příl. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Ložek V. (1956): Měkkýši Vyšenských kopců u Českého Krumlova. Ochrana přírody 11: 250.
- Ložek V. (1961): Měkkýši Vysoké Běty v předhůří Šumavy u Netolic. Sborník Jč. muzea, Přír. vědy 3: 137–146.
- Maradová M. (2004): Effect of stream bed restoration on macroinvertebrates biodiversity: the case of Borová brook (LPA Blanský les). Master thesis. University of South Bohemia.
- Matěna J. & Soldán T. (1996): Zpráva o hydrobiologickém průzkumu potoka Borová, Blanský les, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Maznová M. (1996): Druhová diversita brložských luk. – ms., 81 p. (Absolv. pr., depon. in: Správa CHKO Blanský les, Vyšný)
- Mihulka S. (1996): Invazní rostliny v dílčím krajinném úseku. – ms., 38 p. + příl. (Magister. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Mudrák O. (2006): Poloparazitická interakce druhu *Rhinanthus minor*. Vliv živin a denzity populace. – ms., 54 p. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- MŽP (2006): Sdělení odboru mezinárodní ochrany biodiverzity o vydání „Pravidel hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000“. Věstník MŽP 10: 17.
- MŽP (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy natura 2000. Planeta 9: 1–39.
- NDOP (2016): Nálezová databáze ochrany přírody. – AOPK ČR, URL: http://portal.nature.cz/nd/nd_nalez.php?akce=none&choice=3 (přístup leden–červen 2016).
- Nešpor J. (2003): Inventarizace a zmapování mravenců rodu *Formica* v CHKO Blanský les, IP 2/03, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Nešpor J. (2004): Inventarizace a zmapování mravenců rodu *Formica* v CHKO Blanský les jako podklad pro návrh MCHÚ, P 1/04, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Nešpor J. (2005): Inventarizace a zmapování mravenců rodu *Formica* v CHKO Blanský les jako podklad pro návrh MCHÚ, IP 3/05, Depon. in Správa CHKO Blanský les.

- Petrásek J. (2004): Rychlost rozkladu dubového a bukového opadu v závislosti na společenstvech půdních bakterií a výškových vegetačních stupních. – 49 p. Bakalářská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Pižl V., Starý J. & Tajovský K. (1999): Půdně zoologický průzkum CHKO Blanský les. Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda a Oribatida vybraných lokalit CHKO Blanský les. ÚPB AVČR, Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Plesník J., Hanzal V. & Brejšková L. (eds.) (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Praha, 2003.
- Průcha M. (2012a): Inventarizační průzkum NPR Vyšenské kopce z oboru zoologie – drobní zemní savci (Insectivora, Rodentia). – Ms., 16 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Průcha M. (2012b): Inventarizační průzkum NPR Vyšenské kopce z oboru zoologie – letouni (Chiroptera). – Ms., 15 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Přibíková E. (2011): Ekologická studie invazního druhu *Echinops sphaerocephalus* v CHKO Blanský les. – Ms., 74 p. (Dipl. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Př. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Pykal J. & Bürger P. (2012): Ptačí společenstvo zámeckého parku v Červeném Dvoře u Chvalšín. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 52 (suppl. 1): 99–105.
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtek J. Jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – Preslia 84: 155–255.
- Reitschläger J. P. (1998): Výskyt hořečku českého (*Gentianella bohemica*) v Českých zemích a jeho ekologické limity. – ms., 24 p. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Reitschläger J. P. (2000): Ekologické vazby a opylovací strategie ohroženého druhu *Gentianella bohemica* (hořeček český). – Magisterská diplomová práce depon. in knihovna Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Rivola M. (1973): Floristické materiály k území západní části Blanského lesa. – Přírod. Čas. Jihočes., České Budějovice, 13: 69–80.
- Růžička V. (1994): Spiders in South Bohemian stony debris. Acta Universitatis Purkynianae 3 [1993], Studia Biologica, 1: 9–18.
- Růžička V. (1996): Spiders in stony debris in South Bohemian mountains. – Silva Gabreta 1: 186–194.
- Řehounek J. (2004): Závěrečná zpráva o průzkumu fauny brouků v NPR Vyšenské kopce. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Řehounek J. (2005): IP brouci v PP Kalamandra, IP 2/05. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Šoun J. (2002): Rozšíření druhu *Gentianopsisciliata* v oblasti Sušicko-horažďovických vápenců, jeho regenerační strategie a demografie. – ms., 34 p. (Bakal. pr., depon. in: Knihovna Kat. Bot. Biol. Fak. Jihoč. Univ. Čes. Bud.)
- Šoun J. (2010): První nález *Calicium montanum* v České republice. – Bryonora 46: 19–23.
- Štechová T. (2014): Inventarizační průzkum PP Provázková louka z oboru bryologie. – Ms., 4 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Štěpán J. V. (1908): Na Kletské pasece, Příroda, VI, 218, Praha.

- Švátora M. (2003): Inventarizace vybraných skupin ohrožených druhů ryb a mihule potoční ve vybraných MCHů pomocí odlovu agregátem, IP 3/03. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Švátora M. (2004): Inventarizace ryb a mihule potoční v CHKO Blanský les – 2004. Depon. in Správa CHKO Blanský les.
- Tejmar J. (1999): Křídlatka japonská na okrese Český Krumov. – ms., 15 p. (matur. pr., depon. in: knihovna SOŠ OTŽP, Veselí nad Lužnicí)
- Tropek R. (2012): Inventarizační průzkum NPR Vyšenské kopce z oboru pavouci. – Ms., 12 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Urban F. (1970): Zoologické poměry. in: Chráněná krajinná oblast Blanský les. Návrhová studie: 50–55.
- Urban F. (1986): Blanský les. Památky a příroda 6: 363–371.
- Veselý P. (2012): Inventarizační průzkum NPR Vyšenské kopce z oboru ptáci. – Ms., 14 p. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Vlček M. (1991): Průzkum obratlovců státní přírodní rezervace Vyšenské kopce. Msc., 11 pp. a přílohy, dep.in ČÚOP České Budějovice.
- Vondrášek V. (1935): Květena okolo Křemže. – Ročen. Vlastiv. Společ. Jihočes. 1934: 54–55.
- Vydrová A. (1996): Flóra a vegetace přírodní rezervace Dobročkovské hadce. – Sborn. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy 36: 59–73.
- Vydrová A. (1997a): Inventarizační průzkum přírodní památky Horní Luka. – ms., 19 p., + příl. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov)
- Vydrová A. (1997b): Vodní makrofyta rybníků v CHKO Blanský les. – Muz. a Součas., Ser. Natur. 11: 47–66.
- Vydrová A. (2002a): Inventarizační průzkum přírodní památky Mokřad u Borského rybníka. – Ms., 9 p. + příl. (Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov).
- Vydrová A. (2002b): Monitorování změn vegetace vlivem pastvy v travinobylinných společenstvech v Národní přírodní rezervaci Vyšenské kopce. – ms., 18 p. [Depon. in: Správa CHKO Blanský Les, Český Krumlov].
- Vysloužil L., (1969): Heteroptera státní přírodní rezervace Vyšný u Českého Krumlova., Sborník Jč. Muzea, Př. vědy. 9: 70–74.